

ek

GIRO-

AN:

Dudus

stije

án: nagy

abolcsat

kap, amelyet

nyerhet.

stifükön:

cracsi

Táutu fellépé-

sek, duettek.

hívést, amely úgy

az angol kormány

az orosz főváros-

shetségesnek tartja.

lószkiván és Varsón

lftogatni.

t Schuschnigg Lon-

acdonald és Sir John

yalást folytattak

ncellárral és Berger

zerrel. Macdonald

sztrák kormányfér-

-Waldeneg Hender-

erencia elnökével

ak, majd Schusch-

az Angol Bank

gorán Schuschnigg

eg a dunai szerzők

ki az angol állam

sztrák hadsereg lét-

és a Habsburg kér-

szemben lehetséges-

snásik Habsburg rő-

ába, de ez még nem

ya, hiszen az osztr

izben s most újlag

staurációt nem tart-

operation

Haifa

agjainkat, hogy

végrehajásaképpen

adott nyilatkozatok

ett meg tagjainkhoz

ak feldolgozása előre

vett igénybe. Erre-

ozatok beküldésének

ésének legvégén ha-

állapítjuk meg és

gy szíveskedjenek a

le utáni aláírásukkal

ak beküldeni.

mai társaság erdélyi

székhelyei

tárgyalják

ornok perét

Mint ismeretes Du-

Taxa postálá
plátte in num.
No. 224718/928.

Szerkesztőség
és Kiadóhivatal:
Cluj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. KÉL-
SÜLRE: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Elr-
déssek díjazás szerint. Az „UJ
KELLETI” az erdélyi és bánági zet-
dőség egyetlen politikai napilapja.
Ciklcink utányomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Rámásetter Róbert

ELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Börmentéslen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéiratosok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő János
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Há-
szegi Ernő, Strada Matei Mila 4.

Ára 5 lej

Csütörtök, 1935. február 28.

5695. EV.
ADAR 25.

XVIII. ÉVF.
48. SZÁM.

Vége: egy szükséges statisztika

A közoktatásügyi minisztérium végre olyan intézkedést fogantatott, melyet mi is örömmel üdvözölhetünk. Összeállítja ugyanis a minisztérium az egyetemi hallgatók nemzetiségi arányszámát, hogy a numerus valachicus, clausus, romanus stb. követelmények és azokkal kapcsolatosan hasznosított fantasztikus statisztikák valódiságáról meggyőződjenek. Ismételjük, örömmel üdvözöljük ezt az intézkedést.

Mert ezáltal hiteles számok fogják igazolni, hogy az antiszemita statisztikák nemcsak hamisak, de melyen alul maradnak még azok is, amelyeket a kisebbségi lakosság tételez fel a diákok arányszámáról.

Hogy a legkézenfekvőbb példát említsük: Clujon, a numerus valachicus történelmi nevezetességű szülővárosában 1900—1900 diák él az egyetemen.

A numerus valachicus szülővárosában azt hinné az ember, hogy ebből az igen tekintélyes számból legalább a fele zsidó, hiszen tele van a világ vele, hogy mi előzőnőttük az intellektuális pályákat.

Ezzel szemben bárki meggyőződhetik róla, hogy a clujai egyetemen 300—350-re rug a zsidó diákok száma, tehát alig valamivel haladja csak túl az etnikai arányszámot, amit az egyetemeken követelnek.

Továbbmegyünk: az erdélyi egyetem nyilvánvalóan az erdélyi lakosság etnikai viszonyait tükrözi vissza.

Nos, hát a clujai egyetem zsidó diákjainak kb. 40 százaléka regátbéli, azok a regátbéli diákok, akiket a szigorú felvételi intézkedések, amelyek természetesen főképpen csak zsidók ellen irányultak, kizárták Erdélybe könszerítették.

Nem fogunk csodálkozni, ha az ország összes egyetemén ugyanezt az állapotot fogja találni majd a közoktatásügyi minisztérium.

A numerus valachicus ugyanis nem kellett törvénnyel megvalósítani.

A numerus valachicus megvalósították az egyetemeken gyakorlatilag: ...

A numerus valachicus az iskolákban egy már fennálló állapot törvényesítése volna.

Hisz ma már nemcsak az — egy év óta szerencsére üzemel kívül helyzetett — ... riasztják vissza a zsidó ifjúságot az egyetemi tanulmányoktól.

A zsidó ifjúság sivar jövőt lát maga előtt. Állami állás: nincs. Szabadpályák: túlszűkítettség. A zsidó ifjúság ma már nem özőnlik az egyetemekre, hanem más jövő felé indul.

Es ezért kell a közoktatásügyi minisztérium komoly statisztikát.

Ami ma szembé lehet fordítani a demagog, ... és ellenőrizhetetlen számok özö- nével.

Szívesen cserélünk

Ha Vaida-Voevod, volt miniszterelnök ur „numerus valachicus” — elméletének olyan igaza volna, mint amennyire nincs: a románai kisebbségeknek és főleg a zsidó kisebbségnek valóságilag meg kellene mámorosodnia ama privilégiumok birtokában, amelyeket a román többségi állam keretei között a volt miniszterelnök imputál nekünk. A bñfantáziájú népvészér ugyanis nem kisebb dolgot állított történelmi jelentőségű vasárnap beszédében, mint azt, hogy Romániában tulajdonképpen a kisebbségek az elsőrendű állampolgárok és a politikai hatalmat ténylegesen gyakorló román többség van másodrendű állampolgárságra kárthatva.

Elába, mindezeidig nem tudtuk, hogy milyen nagyszerű dolgunk van nekünk, kisebbségeknek. Ha tudtuk volna, talán elbizakodottságunkban nem estünk volna bele olyan hirtelen a kétségbeesés és megdöbbenés hangulatába, amikor Vaida-Voevod beszédének ránk vonatkozó passzusait olvastuk.

Vaida volt miniszterelnök ur szerint tehát usznak a jólétben és a boldogságban. Kár azonban, hogy ez a boldogság és jólét olyan nagy teher és olyan nem kért nem várt privilégium számunkra, amelyről hajlandók vagyunk akár máról-holnapra lemondani. Mi, zsidó kisebbségek ezuttal készséggel ajánljuk fel a cserét mindazoknak a politikusok-

Lupu szembeszáll a numerus valachicussal

A nemzeti parasztpárt alvezére nyilatkozatában óva int mindenkit, ne hagyja magát aysrémeiktől téves utra vezetni. A válság egyformán sújt mindenkit és nem lehet a kisebbségeken levezetni

Párizsban, Londonban és Rómában gyanakodnak

Bucuresti, február 27. Dr. Lupu intervju-t adott az Adeverulnak, amelyben többek között a következőket mondotta:

— A román állam fejlődésének alapját a parasztság segítése után lehet csak lefektetni, mind az összes pártok egymást tullicitálják hazafiasságuk hangoztatásában. Minél kisebb egy párt, annál izoláltabbak politikusai és annál hangosabban verik a mellüket. Ezzel a hangoskodó nacionalizmussal nem tettek még semmit a parasztság érdekében.

Lupu megállapítja, hogy a parasztság 3 nagy pillanatot ért meg a modern Románia történetében. Az első volt a Cuza-Voda által végzett földosztás, ami azonban nem volt teljes, második a parasztság gazdasági felszabadítása a szövetkezetek és népbankok útján és végül a harmadik pillanat a háboru utáni agrárreform volt.

Az a nagy reform, amely földet adott a parasztnak, de nem nyújtott neki hitelt és megfelelő mezőgazdasági kiképzést. E miatt olyan siralmas ma a parasztság helyzete.

— A nemzeti parasztpárt amióta fuzionáltunk vele az egyenes, természetes és logikus uton járt: a progresszív és baloldali demokrata pártok útján. A paraszttömegek megható fegyelemmel követik ezt a pártot, mert a személyi akciók nem érdeklik e tömegeket a végleges diadal előtt állanak. A parasztság osztályöntudattal van véglegesen a párthoz kötve, amely programjában az igazi megoldást hozza. És miután a végleges siker előtt áll ez az osztály, a demokrácia ellenségei ellentéteket akarnak kelteni, hogy megtörjék felkésedésüket és más cél felé fordítsák a parasztság segítségét követő mozgalmunkat.

Vaida eltávolodott a parasztmozgalom lelkeségétől

A lap munkatársa ezután dr. Vaida numerus előadás mozgalmáról kért véleményt Luputól, aki a következőket válaszolta:

— Orvos és párt kollégám, eltávolodott az igazi társadalmi sebészet elveitől és az igazi parasztkoncepció lelkétől és úgy látszik csatlakozni akar a néhány évvel ezelőtt kezdődött faji mozgalomhoz. E mozgalmat kisebb fiatalemberekből álló csoport kezdeményezte és éppen fiatalságuk a mentségük. Máskülönb a mozgalom nem fog visszhangra kapni a paraszttömegekben. Kétségbe vonom bárki jogát, hogy nálamnál jobban a nép és az ország emberének vallja magát. A fiatalág szenvedései nekem jobban fájnak, mint Vaidának, mert az én ajtómon sokkal több támogatástkerő kopogtat, mint az övé. Kétségtelenül súlyos problémát képez a fiatalág, de nem szabad meghamisítanunk a tényeket és nem szabad ellentéteket kreálnunk. A valóság, hogy a gazdasági válság az egész társadalmi rendszert sújtja, úgy a románokat, mint kisebbségeket. Hány kisebbségi mérnök keresett fel engem és kérte támogatásomat.

Mindent a parasztoktért

— Mikor a kamatellenes törvényt kértem, bolondnak neveztek. Mikor a konverziót kértem, bolsevistának címezték, de a vádakat nem félelítették meg és tovább harcoltam. Folytattam harcot az eladósodott és elfojtott parasztság érdekében és a bankok ellen, amelyek nagyrésze kisebbségi vagy zsidó

nak és eme politikusok által félrevezetett tömegeknek, amelyek a mi kiváltságunkat s boldogságunkat irigylik tőlünk.

Elvégre bármilyen jól megy a sorunk, mégis úgy véljük, hogy miniszterelnöknek, prefektusnak, tábornoknak, vasutiságzatónak álláshalmozó magasrangú állami tisztviselőnek lenni külön dolog, mint a krízis viharos tengerére kidobott vállalatokat igazgató, esz- vő nélküli üzletekben rostokolni reggeltől estig, vagy különböző kereskedelmi és ipari vállalatokban éhbéért vezetni a salda-kontókat.

Meggyőződésünk szerint a romániai kisebbségek sokkal többet nyernének ezen a cserén, mint amennyit a cserével a numerus valachicus politikusai és haszonélvezői nyerhetnének, ha a mi jólétünk és pazar életmódunkat sajátítanák ki a maguk és a több- ségi nép intellektuális számára.

Elhíhet Vaida miniszterelnök ur és elhíhetik az összes megtévesztett és demagógia

laktól volt. Nem törődöm az uszolás etnikai eredetével. Csak egy dolog érdekelt: a parasztsztyál. Hála „bolsevizmusomnak” és hála a konverzióknak, győzedelmeskedtem a parasztsztyál örömeire.

— Ami a fiatalág súlyos problémáját illeti, számos és különböző eszközök állanak rendelkezésünkre, amelyek nem sértik meg a civilizáció magasabb elveit és nem kisebbítik semmivel sem a nemzeti érdekeket. E megoldások fel vannak véve programunkba. Elsősorban jó közigazgatást kell adnunk az államnak, jó iskolát és megfelelő orvosi szolgálatot. Ez jó orvosokat, jó egyetemi végzetettek kiván meg. Jelenleg pedig per- nek nélkül üggyvédek, betegek nélkül álló orvosok és katedra nélkül álló tanáraink vannak, akiknek falun kell elhelyezkedést találniok. Az új civilizált paraszttállamban az intellektueleknek nem szabad csak a városokba tömörülniök és a falvakat elhanyagolniok. A paraszttállamban az a cél, amit minden eszközzel meg kell valósítanunk, de mesterkéltt megoldásokkal nem lehet semmire se menni. A román elem felkarolása a parasztság, munkásság és a kispolgárság gazdasági támogatását jelenti. Igen sok nacionalista van, akik ahelyett, hogy magát a rosszat támadnák meg, ellentéteket akarnak kelteni. Ezért az a bizottság, amelyben elnököltem, a végrehajtóbizottságban, elutasította volt dr. Vaida javaslatát a numerus clausus illetőleg.

(Folytatása a 8. oldalán)

lancára fűzött tanítványai, hogy a mi számunkra nem jelentene vérző áldozatot a vele és politikai barátaival való pozícióbéli cserére.

Olyan vásár volna ez, amelyen csak 5 és 6k vesztethetnének, mi azonban csak nyerhetünk általa.

A főlé csak az, hogy ha tette kerülne a sor, egyetlen román vezető intellektuel, sőt a perbe hívott román tömegek sem cserélnének a mi leszegényedett, deklaszálódott tömegeinkkel és himnondának ill maradt gazdaságjainkkal.

Sőt éppen a numerus valachicus hívei volnának azok, akik ennek a cserének a pusztító lehetőségét is felháborodva utasítanák vissza. Mert nem cserélni akarnak 6k, csupán azt a megmaradt darab kenyeret akar- k — a saját mentalitásukra szabott demokrácia nevében — kivarázsolni a számból, amelyet a világválság pusztításai még meghagytak számunkra.

A numerus valachicus másik oldala

A név új, a forgalom régi. Ugyanazon fogalomnak a nomenklaturája hatalmasan kibővült, ami csak azt mutatja, hogy maga a mozgalom is kilépett megszokott medréről és előtötte az egész közéletet. Cuza és alakja kissé elkopott már, új, harcias és tekintélyes erők léptek a porondra. A demagógikus frázisokat „tudományos” megállapítások, grafikonokkal megerősített statisztikák helyettesítik. Tegnap diákokthonokban ifjlonci fejek bujtak össze és terveztek uccai demonstrációkat, ma komoly üléstermekben tárgyalják és holnap talán kikerül hatalmas népgyűlések elé. Mert mire nem lehet szervezni néhány százszázret.

Es a tudomány és a grafikon nem csud. Mert mit nem lehet bizonyítani a tudománnyal és mit nem lehet bizonyítani grafikonokkal? Főleg, ha nincs senki, aki az ellenkezőjét bizonyítsa.

Egy szóval a mozgalom komoly. Ki akarják venni a kenyeret a még kereső kisebbségek szájából.

De nézzük a dolgot a másik oldaláról, a románság szemzőgéből. Ha az összes elfoglalandó helyeket megszámlálnók, arra a csodálatos eredményre jutnánk, hogy alig párezerről van szó. Beleszámítva a gyárigazgatókat, bankárokat, ügyvédeket, orvosokat, tisztviselőket. Mert, amint a mozgalmat figyelem, résztvevői egyáltalán nem pólyálnak a falusi szotyós, vagy kisvárosi suszter állására. Már pedig a legtöbb zsidó ebből él. Itt vezető állásokról van szó. Ilyet pedig lámpával sem lehet pár ezernél többet találni a zsidók között. Párezzer ember elhelyezése pedig olyan nagy probléma? Az alkotás ereje nem abból áll, hogy valakit kiteszek a lakásból és belé költözzök én, hanem abból, hogy új, szebb lakást építek magamnak. Egy ügy látom, hogy itt ebben a szép, természetesen kincsekben bővelkedő és mégis szegény országban az alkotó erőnek még óriási tér- rénuma van.

En látom, hogy utaink százzszámra foglalkoztathatják a mérnököket, a folyók rakoncátlanul árasztják el a terményes földeket, mennyi szellemi és testi munkaterőt foglalkoztathatna a szabályozások? És mennyi parlagon heverő földet lehet termékennyé tenni! Százzszámra kellenének hidak, hogy az óskorba való kompokat el lehessen tüntetni. Gyáripár? Még csak a legesleg kezdetén vagyunk az iparosításnak. Agrárország vagyunk, de kaszákat és kapákat importálunk. A traktor- és automobilgyártás még álom. Vegyipar, hol vagy még a távol messzeségben. De itt van még maga a mezőgazdaság. Hol vagyunk mi Dániától, Hollandiától, vagy a közeli Csehsztyágtól? Hány képzett koponya kell még ahhoz, hogy azt a mezőgazdaságot, amelyről annyit fecsegünk, legalább 20 százalékkal produktívabbá tegyük? Az ügyvédi kamarákban ezt nem tudják. Orvos? Az ország kórházai tul vannak zsúfolva, az ország lakossága 15 év alatt 3 millióval, 20 százalékkal növekedett, de a betegágyak száma még 20 százalékkal sem emelkedett. Szükség volna még 100 tüdőbeteg szanatóriumra és sok kórházra. Az ország lakossága három millióval emelkedett, de a falusi állami orvosok számát állandóan csökkentették.

Nem térhetek ki egy állami élet minden bonyolult ágazatára, de minden lakos előtt is nyilvánvaló, hogy széles munkaterület kínálkozna az élet minden vonalán. Tehetséges, akaraterős és munkaszerető intellektuelek részére bőven volna munkatér, ha ... Es ennél a ha-nál van a bökkenő. Ha ez az intellektuel réteg nem

Cluj-Oradea autobusjárata

ujra megindult. Indul Clujról reggel 6 és délután 5 órakor az autobusállomástól. Telefon 1-55. Indul Oradeáról reggel 6 órakor és délután 4 órakor a Sas-palotától. Kényelmes új kocsik, pontos közlekedés.

a régi házakat akarná elfoglalni, hanem új házakat akarna építeni. Az ország lakossága nő, de nem nő ezzel arányban a fogyasztóképeség. Új értékek termelése nélkül az egész numerus-mozgalmat hiábavaló. A mai generáció még elfoglalhat néhány zsiros falatot, de mi lesz 10 év múlva, mikor ezek a zsiros falatok mind etnikailag nem kifogásolható kezekben lesznek? Még egyetlen ország sem lett naggyá azáltal, ha valamely osztályt, vagy kisebbséget elnyomott. Amerika is akkor élte át legnagyobb válságát, amikor a bevándorlást korlátozta. Nem vagyok olyan önhitt, hogy a zsidóságnak valamely különleges missziót tulajdonítsak. Nem állítom, hogy egy jöttányival is különbek volnánk a többi népeknel. De helyzetünknel fogva, mert az őstermelésből ki voltunk zárva évszázadokon át, kényszerülve vagyunk arra, hogy új megújult források után kutassunk, tehát hogy új értékeket termeljünk. És ez a titka annak, hogy sok államban mi vagyunk az ipar, a kereskedelem és sokszor a tudomány kezdeményezői. De viszont

zsidó sors az is, hogy amikor ezeket az új megújult forrásokat megtaláltuk, el akarják tőlünk venni. De nem kell félni. Még sok ismeretlen, kiaknázatlan forrás van. Akik a már feltárt forrásokat elfoglalják, nem mennek tovább kutató utra. Megállanak. De mi nem állunk meg, mert nem állhatunk meg. A megállapodás nyugalma nem adatott meg nekünk. De egyúttal ez a fejlődés útja is. Tovább menni és kutatni.

A numerus-mozgalmnak a pubertás és a senilitás útja. A pubertás, amely fél a jövő rejtelmétől és még nem ismeri az élet lehetőségeit és a senilitás, amely rezignáltan tekint a multra és már nincs jövője!

Mi már kiállottuk a század két legnagyobb zsidó szerencsétlenségét: az ukrainai pogromokat és Hitler-Németországot. A válasz volt: Palesztina építése. Nagyobb szerencsétlenségek aligha érhetnek. Tekintsünk bizalommal a jövő elé, mert rosszabb nem jöhet, csak jobb.

Szilágyi Lajos

Estélyi ruhákat divatszínre gyorsan, CZINK cég Cluj olcsón fest a

Furcsaságok a zsidó világból

Haifában történt...

Mozart-koncertet készítettek elő a haifai zeneiskolában. Pedagógiai oktatást kaptak a növendékek. A tanár elmondja Mozart életének fontosabb mozzanatait. De alig, hogy kiejti Mozart nevét, egy kis bennszülött felugrik helyéről és lelkendezve közbeszóli:

„Mocáh? Mocáh van itt Erec Jiszráélben is!” (Mocáh, Palesztina egyik nevezetes kolóniája.)

A felsőbb konzervatóriumban zenetörténetet adnak elő és Haendel korát veszik át. Ismételve igyekezik a tanár Haendel nevét bevésni tamitványai emlékezetébe. „Georg Friedrich Haendel” — ismétli az osztály, miután az ilyen idegenhangzású nevek kiejtése kissé nehezen megy. Az óra végén a tanár újra megkérdi: „Megjegyezték magatoknak a komponista nevét?” Mire egy kis palesztinai bennszülött hangosan válaszolja:

— Mendele!

Tei-Avivban történt.

Egy lengyel kisvárosból származó új bevándorló nehezen tudja megszokni Tel-Aviv nagyvárosi lármaját. Egy szomszédos kolóniára menekül egyik ismerőséhez.

— Miért jöttél el Tel-Avivból? — kérdi a kolónista.

— Ez úgy történt — hangzik a válasz —, hogy egy ismerősömnek panaszkodtam a lárma miatt, mire ő azzal nyugtatott meg, hogy csak az első héten van ez így és később már nem lesz bajom a lármaival. Ezért jöttem el hozzád. Bné Brakba, míg eltelik a „hozzászokás” első hete.

Párizsban történt...

Divatos szó lett a francia fővárosban: „Le az idegenekkel!” Néhány ezerrel több munkanélküli van ma Franciaországban, mint a nyáron, bizonyos iparágak számára azonban egyáltalán nem kapni francia munkást, a megmondott lapok tiltakoznak is az idegenellenes izgatások ellen, de az ilyen izgatások nagyon is népszerűek.

Ezt jól tudta az a késői vendég is, aki nem csinált titkot „érzelmeiből”, amint az egyik kávéházba belépett. Hangosan szidta az idegeneket s csöppet sem válogatott szá-

Orvosok, mérnökök, gyárak!

Minden magyar, német, román, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepage-nál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen legyen jegyzéket Lepage-tól Cluj, jelezve, mely szakma érdekli.

vakban adott kifejezést a kormány intézkedései fölötti elégedetlenségének és erőlyes lépéseket követelt. Ebből még nem lett volna baj, — az idegenek ellen agitáló vendég azonban, hogy erősebb nyomtatékot adjon követeléseinek, poharakat tört és nagy politikai extázisában az egyik nagy tükröt is bezúzta. Kibálás, futkosás, rendőrség, letartóztatás.

— Igazolja magát! — hangzik a rendőrtiszt felszólítása.

A személyazonossági igazolványon ez állott: Mordko Jakobovitz, Vínából.

Bombayban történt...

Rabbi Assaf jeruzsálemi tudóst Indiába hívták, hogy szakvéleményt adjon a zsidó jog alapján egy zsidó örökösödési perben. — Ezzel kapcsolatban megtekintette a bombayi zsidó intézményeket is.

A bombayi Bné Jiszráél-nek van egy elsőrendű nagy iskolája, melyet a Kadoorie-alapítványból építtettek. Az iskolában ötszáz zsidó növendék mellett, mintegy 100 hindu gyermek is tanul, amit Rabbi Assaf pedagógiai szempontból helytelenített. Amikor megkérdezte, mi az oka ennek, azt a választ kapta, hogy az iskolába a legszegényebb zsidó gyermekek járnak, akik a tandíjat sem tudják megfizetni, míg a gazdagok angol iskolákba küldik gyermekeiket. A hindu gyerekek azonban fizetnek tandíjat és ez jelentős bevételi forrást jelent az iskola számára. Rabbi Assaf azonban másodsor is elcsodálkozott, amikor látta, hogy tanítók között is sok hindu van. Erre a következő választ kapta: A hindu tanító sokkal olcsóbb, mint a zsidó és alkalmazásuk nagy megtakarítást jelent az iskolának.

Jeruzsálemben történt...

Egy középeurópai állam jeruzsálemi konzulának felesége, híthű keresztény nő, francia nevelést akart adni leányának és ebből a célból az Alliance Israelite iskolájába küldte gyermekét. Az első tanév végén egy társaságban a következőket mondotta el a konzulné:

— Hogy mit tanult franciából, nem tudom, de hogy héberül megtanult, ezt alkalmas volt megállapítani. Néhány nappal ezelőtt Tel-Avivban voltam, bementem egy üzletbe és franciul kezdtem beszélni. Persze nem értettek meg, mire segítségül hívtam lányomat, aki héberül nagyszerűen megértette a kereskedővel. Amikor elmentünk, a kereskedő utánam szólt: „Nagyságos asszony, ön kissé szegényelheti magát a lánya előtt. Látja, milyen jól megtanult héberül és ön még egy szót sem tud.”

Az Új Kelet palesztinai kirándulása

Ismételten felhívjuk a figyelmét azoknak, akik jelentkezni akarnak az Új Kelet palesztinai kirándulásra, hogy haladéktalanul jelentkeznek be szándékukat, mert csak ebben az esetben tudjuk a síma vizumoztatást vállalni.

Csak azoknak a jelentkezését vehetjük figyelembe, akik a jelentkezéssel együtt lefizetik a hajójegy árának a felét.

A kirándulásra csak tényleges turistákat vihetünk magunkkal, akik ezt hitelt érdemlő módon, igazolni is tudják. Ebben az esetben az angol konzulátus eltekint a késpénzgarancia letételétől. A jelentkezők névsorára azért van haladéktalan szükségünk, hogy mindenivel idejekorán közölhessük, megkaphatja-e garancia nélkül a vizumot, vagy nem.

A kiránduláson résztvevőknek a vizumozás pillanatában még legalább hat hónapig érvényes utlevelük kell legyen. Tehát, aki most csinált utlevelét egy éves utlevelét kell váltson.

Az Európára érvényes utleveléket 300 lejért árvenyesítjük Palesztinára. Az érvényesítéshez 50 éven aluli férfiaknak Palesztinára szóló Cercul-bizonyítvány kell és amennyiben az utlevél 30 napnál idősebb, erkölcsi bizonyítvány.

A palesztinai vizum díja 500 lej. A sztambuli, ciprusi és portsaid-kairói, valamint a palesztinai társasuton a részvételt nem kötelező. Ezeknek költségeit és programját idejekorán fogjuk közölni. Az egyéni utas három hónapon belül a társaság hetente közlekedő hajóinak bármelyikével jöhet vissza.

Sztambul és Ciprus megtekintéséhez vizum nem kell.

A portsaid-kairói kiránduláshoz egyiptomi vizum kell, amelynek ára kb. 400 lej.

A jelentkezéssel egyidejűleg a választott osztályu hajójegy árának fele is befizetendő.

A kirándulás a Palestine-Maritim Lloyd,

az első palesztinai tengerhajózási részvénytársaság gyönyörű hajójával, a „Har Zion”-nal indul Constantából Haifába.

Menet: Sztambulban és Zíprusz-szigetén. Jövet: Port Saidban (ahonnan vonaton Kairóba látogatnak el a kirándulók) és újra Sztambulban köt ki a hajó.

A Har Zion s testvérhajója a Har Karmel az első hajó, amelyek zsidó személyekkel és palesztinai lobbóval közlekednek a tengeren.

A Har Zion kapitánya: Erich Hirschfeld a német kereskedelmi flotta volt kapitánya.

II. tisztje: Aczel László, a magyar tengerhajózási zsidó tengerészisztyje. Főmérnöke Krámer budapesti hajómérnök, legénységének több, mint fele zsidó.

Felejtethetetlen élményt jelent a kirándulónak tehát már a hajút is, mert zsidó hajó, zsidó lobbóval és zsidó személyekkel viszi a turistákat Palesztinába.

A hajójegyek ára, elsőrendű ellátással (I. osztály kétgyagos, II. osztály két és háromgyagos kabinokkal)

I. osztály 9000 lej,

I b) osztály 8000 lej.

II. osztály 7000 ezer lej,

tehát lényegesen olcsóbb bármely Constantából, Palesztinába közlekedő hajó áránál.

A behajózási állami taxája: 200 lej.

A rák már nem gyógyíthatatlan betegség — mondja a világhírű emigráns tudós

Ferdinand Blumenthal, a berlini rákkutató intézet megalapítójának szenzációs nyilatkozata

Belgrád, február 27. A belgrádi újságírók a napokban meglátogatták azokat a Németországban emigrált tudósokat, akiknek a jogszláv kormány az egyetemeken és a különböző kutató intézetekben állást adott. Ezek között van Ferdinand Blumenthal professzor, a berlini rákkutató intézet megalapítója, akit szintén kizavartak állásából és most a belgrádi egyetemen folytatja munkáját. Blumenthal professzor az újságírók előtt a mai rákkutatás állásáról érdekes előadást tartott.

Véleménye szerint a ráknak nincsen olyan előidézője, mint például a tuberkulózis bacillusa. Azonban mégis vannak rákágensek, amelyek azonban nem tekinthetők parazitáknak, mint ahogy azt a régebbi kutatás megállapította. A gyakorlati rákkutatás bebizonyította, hogy a rákos megbetegedések nem fertőzés útján állanak elő. Mégis — mondotta a professzor — nem merném állítani, hogy a rákos infekció ki van zárva. Jól tudjuk, hogy a rák gyakran éveket igényel, amíg kifejlődik. Kitudná biztosan mondani, hogy nem történt-e évekkel azelőtt mégis fertőzés? Tudvalevő, hogy a rák a test egyik részéről, például az alsó ajakról a felső ajakra vihető át. Vannak véletlen rákinfekció-eseink is. Két fiatal orvos, Leyden és Rauny, akik gyomorrákos betegeket kezeltek és véletlenül viz helyett a beteg gyomor tartalmát nyelték le, szintén megbetegedtek. Az egyik nyolc hónappal, a másik két évvel az eset után.

— Fizikai és vegyi módszerek segítségével sok tekintetben világítottunk rá a ráksejtek biológiájára. Sokkal többet tudunk róla, mint a szervezet bármely más sejtjéről, ahogy azt Warburg professzor nagyon helyesen megállapította. Sokat tudunk a rák előidézéséről. Már vannak preventív intézkedések textilgyárakban, bányákban és más üzemekben. Tudjuk azt is, hogy a tultáplálkozás szintén előidézőhet rákos megbetegedést. Mindez azt jelenti, hogy sikeresen tudnánk ellene felvenni a harcot.

— Az utóbbi időben sikerült szérumokat és vegyszereket találnunk, amelyek bizonyos tekintetben hatásosaknak is bizonyultak. Diétikus módszerek is eredményesek bizonyultak. Különösen eredményes volt Freund bécsi professzor fényhatású és sebészeti kezelése. Ha pontossággal meg tudjuk állapítani a diagnózist és ha még nem késő, akkor a rák már nem gyógyíthatatlan betegség. A közönségnek tudnia kell, hogy orvoshoz kell mennie, mielőtt oda fejlődik a baj, hogy már csak az operáció használható. Számítatlan rákos megbetegedést lehetett gyógyítani. Sokkal többet, mint ahogy azt a laikusok, sőt orvosok is hiszik.

Megjelent Dr. Erczy Miklós: **SEBÉSZET A SZÉPSÉG SZOLGÁLATÁBAN** Ara 99 lej LEPAGE-nál Cluj

Küszöbön áll a szakadás Vaida és a nemzeti parasztpárt között

Mihalache: senki és semmi nem téríthet el engem a párt programjától és ideológiájától. A kormány az államrendet félti a numerus valachicus-mozgalomtól

Elkerülhetelenné vált a belpolitikában a helyzetek tisztázása

Bucuresti, február 27. Vaida Sándor numerus valachicus-akciója érthető módon foglalkoztatja az összes politikai köröket. Az utóbbi hetekben Tatarescu kormányának helyzete lényegesen megváltozott, miután megkötötte a Skoda-szerződést, kétféleképpel csökkentette a költségvetést és rendet teremtett a külkereskedelmi és deviza-politikában. Ilyen körülmények között dobta be Vaida Sándor a közvéleménybe a numerus valachicus problémáját és sokan közeli rezsimváltozás perspektívát véltek látni: a volt miniszterelnök akciójában. Közeli rezsimváltozás perspektívát, amely egyúttal egy szélsőséges politika bevezetését is jelentené.

Az Adeverul a helyzetet kommentálva, a következőket írja:

„Jellemző a mi politikai világunk különleges lélektanára az, ami Vaida Sándor akciójával kapcsolatosan történik. Elegendő volt egy állásfoglalás, egy gesztus, egy agitáció előkészítése és egyesek máris azt hiszik, hogy minden összeomlott és hogy a politikai helyzet egyik napról a másikra megváltoztatja képét. Így látják egyesek a dolgot. De nem így gondolkozik a kormány és az ország politikai vezetőinek egy része. Tatarescu számára a helyzet világos: egy program beteljesítése áll előtte, amelynek végrehajtásához legalább egy esztendőre van még szüksége. Ami az általános helyzetet illeti, kormánykörök véleménye szerint nem elegendő Maniu és Vaida egymás tüllitálása ahhoz, hogy egy egész kormányzati rendszer összeomljon és figyelmen kívül hagyják a pártokat, amelyek a nemzeti akarat realitás kifejezői. Ezek a vezetők úgy vélik, hogy egy ország politikai rendszerét nem lehet vita tárgyává tenni azért, mert Maniu egy bizonyos agitációba kezdett, amellyel Vaida még nagyobb agitációt akar szembesítenni, hogy fellövellje egyrészt és hogy letörje másrészt.

Kavarodás Vaida fellépése miatt

A liberális kormány végül azt az álláspontot képviseli, hogy nincs semmi értelme most a kisebbségi kérdés felkavarásának, amely komoly bel- és külpolitikai visszahatásokkal járhatna. Különösen nem ismerik el ezt a jogot a nemzeti parasztpárt azon vezetői, akik 1924-25-ben az albauljai program-pontok előterbe helyezésével megakadályozták az akkori liberális kormányt abban, hogy a kisebbségi kérdést végérvényesen és a nemzeti érdekeknek megfelelően megoldja.

Ami az általános politikai helyzetet illeti, kétségtelen, hogy a Vaida-akció, amely azért született meg, hogy Maniu másirányú agitációját ellensúlyozza és magát Maniut végérvényesen letörje, kivételes helyzetet teremtett a nemzeti parasztpártban. A párt annak idején kifejezésre juttatta, hogy nem kíván pótkocsija lenni Maniu mozgalmának. Most azonban, midőn Vaida a párt teljes mellőzésevel lépett akcióba, a pártvezetők fel vannak készülve minden lehetőségre, még arra is, hogy Vaidától elszakadjanak. Semmiestire sem fognak azonban elmenni a pártprogramtól és ideológiától, amelynek tervezetét a legutóbbi pártvezetőségi ülésen elkészítették.

„Semmi sem térít el programtól és ideológiától”

Baráti körben Mihalache hétfőn, tehát Vaida cluji előadása után a következő kijelentést tette:

— Lélekben teljesen nyugodt vagyok. Nagyon sajnálom azt, ami történik. En azonban megmaradok vonalomon és szemem előtt a lerögzített iránytű lebeg, függetlenül attól, hogy mit csinálnak mások. Senki és semmi ezen a világon nem fognak engem a megállapított programtól és ideológiától elteríthetni.

Kormánykörökben természetesen bizonyos aggodalommal figyelik Vaida agitációját. Az aggodalom különösképpen az állam belső rendjét és nyugalmát tartja szemelőtt. A mértékadó tényezők nagy része nem hiszi, hogy a közeljövőben visszahatnának a helyzet alakulására. Mindenesetre egy a liberális párt és kormány, mint a nemzeti parasztpárt kitaratnak ama meggyőződésük mellett, hogy sovány politikára nem lehet maradandót építeni s hogy nem lehet olyan kormányzati metódusokkal próbálkozni, amelyek a jelenleg hatalmon levő párt és a legnagyobb ellenzéki párt felfogásával ellentétben áll-

na. Vannak mindenesetre olyanok is, akik nem tartják kizártnak, hogy kalandor-alakulatok fogják a hatalmat kezükbe keríteni.

Hogy is áll az az arányosság?

„Mihalache fentebbi kijelentése után — írja tovább az Adeverul — mindenesetre önként adódik a kérdés: vajon Vaida a nemzeti parasztpárt tagjának tekint-e magát vasárnapi előadása után. A vasárnapi előadás kérdései alapos megvitatást kívánnak minden szempontból. Sovén tulzások nélkül analízis tárgyává kell tenni Vaida állításait és adatait, mert csak így fog a közvélemény világos képet alkotni a kérdés összes vonatkozásairól. Akkor azután megvitatás tárgyát fogja képezni: miért csinált az állam az iskolából diploma-gyárakat. Meg fogják világítani az arányosság kérdését, figyelembe véve azt, hogy az állam tisztviselői karát exkluzív intézkedések segítségével kizárólag az etnikai szempontok szemelőtt tartásával rekrutálta, numerus totust valósítva meg ezen a téren. Vita tárgyát fogja képezni, hogy a csatolt területeken, ahol ezer éven át idegen uralom volt s ahol bizonyos foglalkozási ágakban a románság teljesen elenyésző arányban volt képviselve, az elmúlt tizenöt esztendő alatt előretört-e nagyobb arányban a román elem. És így tovább.

hogy a kisebbségi ügyvédeknek nyelvvisz-gára való utalásán fogják kérni, mert a kisebbségi ügyvédek jórésze nem tud románul és ennek ellenére kitűnően menő ügyvédi irodát vezetnek. Követelték azonkívül azoknak az ügyvédeknek a kamarából való törlését, akik nem kizárólag az ügyvédi prakszistól élnek.

Vaida még a nemzeti parasztpárthoz tartozik?

Ezeket felül azonban a vasárnapi előadás után tisztázandó marad a kérdés, hogy Vaida a nemzeti parasztpárt tagjának tekint-e magát. Mert az, amit prédikált, szöges ellentétben áll a pártvezetőség határozataival, a pártprogrammal, a pártideológiával. Sőt mi több, előadásában Vaida nem tulságos tisztelettel emlékezett meg a pártokról általában, a magát is beleértve. „Ha ebben a kérdésben a pártok nem egyeznének meg, úgy a numerus valachicust meg kell valósítani a pártok fölött” — mondotta Vaida. Ez nyilván azt jelenti, hogy a nemzeti parasztpártból való elválás gondolata a legkevésbé sem idegen számára. A vasárnapi előadás után a nemzeti parasztpárt belső helyzete ismét kritikussá vált. Vaida agitációja mindenekelőtt is Mihalache ellen irányult, akit elítélte a normális körülmények között neki jutó kormányutódlástól. Mihalachenak el kell magát határoznia végérvényesen, hogy Vaidával megy-e vagy Maniuvval vagy pedig mindkettőtől függetlenül és mindkettővel szembe fordulva, a maga útját járja. Mihalache nem maradhat továbbra is közömbös, ha csak nem akarja megkockáztatni azt, hogy az események elhúzzanak a feje fölött.

Select mezoú Pénitken szenzációs premier!

KATHARINE HEPBURN

Hollywood csodás művésznőjének rendkívül érdekes filmje:

A szereplő

Csakis felnőttek számára!

Ma utójjára **BOTRÁNY RÓMÁBAN**

szenzációs vigjáték, főszerepben: **Edda Cantor**

A cluji ortodox hitközség nyilatkozata a Patria „vallás-gyalázásról” írott cikkéről

Cluj, február 27. A Patria keddi déli számában „O revoltatoare provocare religioasă la o școală primară din Cluj” cím alatt cikk jelent meg, melynek adatai szerint az egyik cluji elemi iskolában működő állítólagos hitoktató a keresztény vallás gyalázására biztatta volna fel a zsidó tanulókat. A cikk állításai, amelyek a mai feszült atmoszférában alkalmassak arra, hogy a zsidó-ellenes hangulatot fokozzák, olyan vádak tartalmazznak, amelyekkel kapcsolatban a cluji ort. autonóm hitközség vezetősége már eleve kijelenti, hogy azok nem felelhetnek meg a valóságnak, mert hasonló felekezet-elleni gyűlöletindító szöveg ellentétben áll a zsidó vallás alaptételeivel. Annak ellenére, hogy a hitközség a legmesszebb menő módon kételkedik a fent említett cikk állításainak valódiságában, előzetes vizsgálatot rendelt el, mely eddig a következőket állapította meg:

Fülöp József nevű egyén nincs és soha nem is állott a cluji aut. ort. hitközség vagy annak valamelyik szerve szolgálatában. A hitközség értesülése szerint Fülöp József rövid idővel ezelőtt jött be vidékről Clujra és magánúton toborzott magának

növendékeket, akiket az állam által megállapított tanrendtől függetlenül, a Patria ucca egyik melléküccájában, mint magánember délutánonként tanított. Így még abban az esetben is, ha a Patriában közölt adatok, amelyek ismételjük, szöges ellentétben állnak a zsidó vallás legszentebb alaptételeivel, melyek parancsoló módon írják elő az összes felekezeteknek és szent-ségeiknek tiszteletben tartását — számunkra elképzelhetetlen módon bizonyítást nyernének az iskolai hatóságok előtt, az ügyben az említett magánember vonható egyedül felelősségre és teljesen kívül esik a hitközség ingerenciáján.

A hitközség vizsgálata megállapította, hogy Fülöp József beteg feleségéhez távirati uton Dejre utazott és így a szóban-fertő ügyben személyesen nem volt kihallgatható. Fülöp Józsefnek állandó lakhelye nincs Clujon, de amennyiben ide visszatérne, a hitközség saját hatáskörében meg fogja tenni a lépéseket a tényállás megállapítására.

Cluj, február 27.

A cluji aut. ort. hitközség vezetősége.

Kevés kilátása van Timisoarán a numerus valachicusnak

A román ügyvédek relatív többségben vannak a kamarában, mégis akadnak konkolyhintők. Az impériumváltozás óta ötről 105-re emelkedett a timisoarai román ügyvédek száma

Timisoara, február 27. (Az Uj Kelet tud.) A numerus valachicus láz elérkezett természetesen Timisoarara is. Ebben a városban, ahol ugyszólván egész Románia lakosságának nemzetiségi kvintesszenciája sűrűsödik össze: románok, magyarok, zsidók, németek, szlávok és egyéb nemzetiségűek — akadt néhány fiatal román jogász, aki Vaida mozgalma mellé állott és ennek a néhány jogásznak sikerült egyik-másik komolyabb román kollegát is megszerezni az eszmének. Az ifjúi ügyvédi kamara példája ragadó volt itt is, de hogy eddig nem ért el eredményt, ez éppen a város specifikus nemzetiségi re-

tegződésben rejlik. Vasárnap délelőtt történt az első, magánjellegű kísérlet a numerus valachicus akció-jának beindítására. Boldorean Pál nevű, annak idején vasgárdista propagandáért elítélt ügyvéd tárgyalat néhány ügyvéddel és ezek ülték vasárnap délelőtt össze, dr. Coste Gyula, a georgisták timisoarai elnökének vezetése mellett. Miclea Romulus, dr. Balta Coriolan, dr. Porumb Nestor, Grolsoreanu Cornel volt polgármester vettek részt a megbeszélésben, amelyről nem adtak ki közleményt, csak éppen az akció beindításáról tárgyaltak. A megbeszélés során abban állapodtak meg,

hogy a kisebbségi ügyvédeknek nyelvvisz-gára való utalásán fogják kérni, mert a kisebbségi ügyvédek jórésze nem tud románul és ennek ellenére kitűnően menő ügyvédi irodát vezetnek. Követelték azonkívül azoknak az ügyvédeknek a kamarából való törlését, akik nem kizárólag az ügyvédi prakszistól élnek.

A kamara hivatalos kimutatása szerint, a megye területén élő ügyvédek közül 139 román, 102 zsidó, 38 magyar, 46 német és 3 szerb. Ezek közül Timisoaran működik 105 román, 85 zsidó, 36 német, 36 magyar és 2 szerb. A kamara hirdető tábláján jelenleg 5 román és 5 kisebbségi ügyvédjelölt kéri felvételét.

Összeállították ehhez a lakosság etnikai számárányát is, mely a következőképpen fest:

- 23.300 román lakos,
 - 26.000 német lakos,
 - 23.500 magyar lakos,
 - 10.000 zsidó lakos,
 - 14.000 szerb, bulgár, görög, stb. lakos.
- Az adatokra vonatkozólag kisebbségi ügyvédek azt a felvilágosítást adják, hogy az impérium változás után Timisoarán öt román ügyvéd volt. Ez a szám 15 év alatt százöt-re emelkedett. Ugyanakkor a kisebbségi ügyvédek száma nem változott lényegesen, ha meg változott, akkor a kisebbségi lakosság arányszámával ellentétben változott. Az utóbbi években öngyilkosságot elkövetett ügyvédek valamennyien kisebbségi voltak, akik nyomoruk miatt mentek nálalba. Ugyancsak kisebbségi azoknak az ügyvédeknek a nagyrésze is, akik tagdíjhatáralakokkal nincsenek a kamaránál rendben.

A román ügyvédek részéről Botez, regát-beli ügyvéd nyilatkozott a kérdésben, aki szövegben kijelentette, hogy a legnagyobb mértékben elítéli a mozgalmat, mely politikai mű-nővernek tekinthető és semmiestire sem megvalósítható. A román ügyvédek álláspontja szerint a tehetséges numerus claususát kellene bevezetni, a tehetségeket ugyanis feltétlenül szóhoz kell juttatni, bármi is legyen az illető felekezete.

Capiteanu Nicolae, a bászági frontharcosok elnöke is hasonló értelemben nyilatkozik. Kijelentette a frontharcosok elnöke, hogy a román nép nem ismeri el a hasonló numerusok jogosultságát és békében kíván élni a kisebbségekkel.

CSALÁD-ÉS TULAJDON-VEDELME

NYUJT A PHÖNIX

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Andulása

Clujról reggel 6 és buszjáratokról. Te- aról reggel 6 órakor Sas-palotától. Ké- pontos közlekedés.

gerhajózási részvény- jával, a „Har Zion”- Halifába.

és Zyperus-szigetén. (ahonnan vonaton kirándulók) és újra ajó.

najója a Har Karmel zsidó személyzettel közlekednek a ten-

Erich Hirschfeld a ma volt kapitánya. aszó, a magyar ten- észíztje. Főmérnöke rnök, legénységének

jelent a kirándu- t is, mert zsidó ha- sító személyekkel vi- bába.

rendű ellátással (I. stály két és három-

lej, e bármely Constan- ekedő hajó árainál. saja: 200 lej.

IVEA

EME

72.00

atlan ghirü

egalapítójának

módszerek segítsé- világotunk rá a Sokkal többet tu- vezést bármely más Varburg professzor apította. Sokat tu- ol. Már vannak textiltgyárakban, eken. Tudjuk azt és szintén elődiz- st. Mindez azt je- tudnánk ellene fel-

került szérumokat ak, amelyek bizo- asosaknak is bizo- ernek is eredménye- önösen eredménye- szor fényhatásu és ontossággal meg- nózist és ha még már nem gyógyít- zönségnek tudnia mennie, mielőtt már csak az ope- alan rákos megbé- tani. Sokkal töb- aikusok, sőt orvo-

Dr. Erczy Miklós: **SZÉPSÉG ALATÁBAN** PAGE-nál Cluj

Hadijelentés a jimboleai vasúti frontról:

40 ezer ember sorvad el, mert nincs ki vasutat építsen másfél-kilométernyi szakaszon

Ahol 100 ezer lejt fizetnek másfélmillióért. A szerb közlekedésügyi miniszter ajánlata és a CFR válasza

Jimbolea, február 27. (Az Uj Kelet tud.) Szombolya Temes megyében fekszik, közel 12 ezer lakosu nagyközség. Lakossága tulajdonképpén részben sváb, ezenkívül: szerbek, magyarok és románok is lakják. Fontos szerepet tölt be a bánsági iparban, három nagy és több kisebb gyára van. A Bohn-téglagyár cserepeit nemcsak hazánkban, hanem külföldön is keresik.

Igy tanultuk valamikor az iskolás földrajzkönyvekből és bizonyára irigykedve gondoltunk annak idején a „gazdag” nagyközségre.

Most — két évtized múltán — amikor elnéztem Jimbolea épült uccáit, az impozáns épületeket, a füstölögő gyárakat, az első látásra azt kell hinni, hogy itt minden a régi-ben maradt, úgy ahogy azt a földrajz-órák tanultuk az iskolában.

A külső még a régi. A benne zajló élet azonban sivár és kétségbeesítő. A szép uccákon ásit az unalom és az állomástól hosszú utat kell meggyalogolni, míg eleven emberre akadunk, aki utbaigazitással szolgálhat.

Holtott délelőtt 11 órára jár már az idő, de az uccák üresek és a nagyközség egyetlen kaváházában is csak a főpincér és egy pilótoló bobiskol.

A jimboleaiak kálváriája

Később maguk a jimboleaiak mondták el ennek a sivár állapotnak a magyarázatát. Az osztrák-magyar monarchia összeomlása után a nagyközség jogoszláv fennhatóság alá került. 1924-ig tartott ez az állapot, amikor, mint ismeretes, Románia és Jugoszlávia között létrejött újabb cserekonvenció értelmében Jimbolea Romániához csatolták. Már a jogoszláv uralom alatt súlyos veszteségeket szenvedett Jimbolea, miután északi határát Romániához csatolták. A veszteségeket más oldalról akarták behozni és 1924-ben nagyszabású akciót indítottak a jimboleai gyárak a jogoszláv vasúti fuvardíj redukálása érdekében és már-már dűlőre került a dolog, amikor egy újabb történelmi fordulat Romániához csatolta a községet.

A jimboleaiak már csak azért is kedvezően fogadták a változást, miután a jogoszláv hatóságok olyan súlyos adókat róttak ki a polgárságra, hogy helyzetük szinte elviselhetetlenné vált. Az első időkben jól érezték magukat a román fennhatóság alatt, később azonban súlyos gazdasági problémákkal találják szembe magukat. Megállapították, hogy míg Jimbolea jogoszláv fennhatóság alatt állott, a környék nagyrésze Timisoarára szorított és a vidék nagyrésze a szeszélyes határviszonyok következtében a vasúti összeköttetést is elvesztette Jimboleával.

Sürgősen összehívték kerestek azokkal a falvakkal, melyeknek szintén érdekük volt a kapcsolat megteremtése Jimboleával, gyűléseket tartottak, küldöttségeket alakítottak, hogy az illetékes hatóságoknál intervensziónak a jimbolea — johannisfeldi vasútvonal restaurálására. Memorandumaikban kimutatták, hogy a kérdés Jimbolea kívül hat községet érint közvetlenül és ötöt közvetve, vagyis 40 ezer ember egzisztenciájáról van szó.

A hatóságok megállapították, hogy a szombolyai vasútvonal johannisfeldi kiindulási Otelec, Pustinis, Uivar, Cene, Chécia érintésével kap összeköttetést Jimboleával. Azt is megállapították, hogy ez a vasútvonal tulajdonképpen megvan, csupán Chécia és Jimbolea között, másfélkilométeren jogoszláv területen fut keresztül a vonal. Ebből aztán olyan súlyos kérdés keletkezett, mely az egész tervet felborította.

Három évnek kellett eltelnie, míg az eltemetett tervet feltámaszthatták. 1927-ben a legfelsőbb vezérkar kívánságának figyelembe vételével az illetékes hatóságok elhatározták, hogy Chécia és Jimbolea között, a jogoszláv szakasz megkerülésével, új vasútvonalat építsenek. A vasúttársaság 60 millió 200 ezer lejtben állapította meg az építés költségvetését. S ezen a ponton újra zsákutcába jutott a terv. A CFR ugyanis kijelentette, hogy nincs fedezete a feletti összegre. Az érdekelt falvak lakói erre gyűlést rendeztek és sikerült kétféleképpen 614 ezer lejt összeghozni, amelyet nyomban le is fizettek a CFR-nek. Jimbolea egymaga másfélmilliót gyűjtött.

ták s amíg ott volt, nem is történt semmi baj. De 1928-ban Petre volt főszolgabíró utasítására a pénzt a Timisana Bank jimboleai fiókjának helyezették el. A pénz kamatozott, míg egy szép napon fizetéseketlen lett az intézet. A bank sem a tőkét, sem a kamatokat nem tudta folyósítani. Nemrég egységet ajánlott fel az intézet a jimboleaiaknak és kijelentette, hogy százezer lejt hajlandó adni a betéteseknek a másfélmillió fejében.

A vasútvonal nem épült fel. A jimboleaiaknak egyetlen vigaszuk maradt: akkor sem építették volna fel a vasutat, ha a pénz megienne. A szerb közlekedésügyi miniszter

felajánlotta a románoknak, hogy másfél-kilométeres szakaszon felépíteti a töltést és ezt a szakaszt peage-vonalként hajlandó a román vasúti forgalom rendelkezésére bocsátani. Ez sem segített. A román hatóságok nem reagáltak a szomszéd állam ajánlatára. Legujabban Gyergyámoson keresztül akarják Timisoarával összekötni a Johannisfeldi vasútvonalat és így akarnak segíteni Jimbolea is.

A város szép, gazdag vidéke, de nincs országútja és nincs vasútja s ezért el kell sorvadnia.

A jimboleai zsidók

Néhány zsidó család is él ebben a nagyközségben, akik hatványozottan érzik a mostoha viszonyokat. Ők mondják, hogy a mai súlyos viszonyok között is forgalmas élet volna Jimbolea, ha vasúti kapcsolata volna természetes hinterlandjával.

A kis hitközség élén Sinberger Lajos elnök áll, aki minden gazdasági megmozdulásban tevékeny részt vesz. Közismert alakja a városnak Morva Dező főállatorvos is. Mellette: Schläsinger Jenő, Mandula Gábor, Adler Emil, Liebermann Viktor és Felner Manó, a hitközség régivágásu funkcionáriusai képviselik a zsidóságot a város társadalmi életében.

Ez a kis zsidó közösség a nagyközség egész lakosságával együtt heroikus küzdelemet folytat a létért.

Forradalmi jelleget ölt a közoktatási sztrájk Kubában

A kommunisták meg akarják buktatni Mendieta elnököt, akinek lemondásáról Washingtonban hírek terjedtek el

Newyork, február 27. Havannában meg tart a közoktatási sztrájk, sőt amint a legutóbbi jelentések mutatják, kezd forradalmi jelleget ölteni. — A sztrájkot kommunisták kormányellenes izgatásra használják ki. Huszonhat sztrájkoló tanárt letartóztattak. Egyidejű jelentés szerint a kommunisták a tátorok tevékenységének tulajdonítható, akik

Mendieta elnököt akarják megbuktatni. Huszonhat egyént letartóztattak.

Washingtonban hírek terjedtek el Mendieta elnök lemondásáról és a diktatura bevezetéséről. A diktatura esélyei azonban mérsékeltek, mert az Egyesült Államok nem járulnának hozzá.

Az ellenőrző szakértő szerint eredménnyel végződtek az aranycsinálási kísérletek

Hogyan csinál homokból aranyat Dunikovszky lengyel mérnök?

Róma, február 27. Szombaton este érdekes társaság szállt ki a párizsi gyorsból a sanremói pályaudvaron. A társaság Legrand párizsi ügyvédből és feleségéből, Boon Albert vegyészéből, a párizsi törvényszék híres szakértőjéből, Lille város vegyészeti laboratóriumának hajdani igazgatójából és az előkelő Societé de la médecine légal tagjából, valamint Dunikovszky lengyel mérnökből állt. Dunikovszky lengyel mérnök esetét még nem felejtette el a közönség. Két és fél évvel ezelőtt harminc hónapi fegyházra ítélte a Nege törvényszék család miatt.

Seine törvényszék nem sokat bizonyított akkoriban, egyszerűen elítélte a lengyel mérnököt. Mult héten telt le a büntetés és Dunikovszky ügyvédje azzal a kérrrel fordult a bírósághoz: rendeljen ki szakértőt, aki ellenőrizze Dunikovszky kísérleteit és ha úgy találja, hogy a mérnöknek csakis ugyan sikerül aranyat kivonni bármilyen földből, akkor rendelje el a büntetőper újrafelvételét. Valahogy megtudta a dolgot Ameglio gneuai ügyvéd, aki levelet írt Legrandnak és felajánlotta, hogy „betársul” a Dunikovszky-ügybe és meghívta a társaságot Sanremóba.

Többektől pénzt vett fel azért, hogy bármilyen földből aranyat tud kivonni. A

egyszerűbb házában béreltek az ügyvédek

két szobakonyhás lakást Dunikovszky részére. Mihelyt berendezkedtek, meghívtak néhány ügyvédet, újságírókat, és tőkepenzest jelenjenek meg a párizsi törvényszék szakértőjének vezetése alatt folyó kísérletnél.

Reggel kilenc órakor kezdődött az első kísérlet. Dunikovszky egy általa konstruált készülékbe helyezett egy marék Cap Martinból származó homokot.

Aztán vagy tíz percig radioaktiv sugárakat irányított a homokra, majd egy különleges elektromos készülékben 1400 fokra hevítette. Különböző vegyi eljárások segítségével a kísérlet megkezdésétől számított négy óra múlva a lengyel mérnök kezében csakugyan egy kicsiny sárgásfényű aranydarabka ragyogott.

A szakértő hisz...

Az első kísérlet után lépett működésbe az ellenőrző szakértő, Bonn. Délután két órától este tizenegyig kísérletezett a Dunikovszky-féle eljárással. Négyféle — különböző helyről magával hozott — homokkal próbálta ki a lengyel mérnök eljárását, majd valamivel éjfél előtt összegyűjtötte a megjelent újságírókat és pénzembereket és a következőket jelentette ki:

— Dunikovszky mérnök eljárása révén az eddig ismert eljárásoknál sokkal nagyobb eredménnyel lehet homokból aranyat kivonni. Részletes eredményekről még nem beszélhetek; párizsi laboratóriumomban még néhány kísérletet kell végezni és tapasztalataimat majd azután bocsátom a tudományos világ rendelkezésére. Hangsúlyozni kívánom, hogy semmiféle csalásról nem lehet szó. Ugyanaz a homok, ha nem Dunikovszky eljárással próbálkozunk, semmiféle aranyat nem adott, míg a lengyel mérnök eljárásával sikerült aranyat kivonni. A kísérleteket folytatni fogom!...

Az ellenőrző szakértők véleményének felolvasása után a feltaláló nyilatkozott:

— Tudtam, hogy az igazságnak ki kell derülni! Két és fél évig ültem börtönben, csak azért, mert feltaláltam valamit, aminek értéke felbecsülhetetlen. Azok, akik börtönbe juttattak, most ismét vissza akarnak majd térni hozzám! Transwaal állam máris ajánlatot tett, hogy amennyiben az ellenőrző szakértő engem igazol, egy megállapodást kötne velem. Azonnal fizetne tízmillió frankot és tekintélyes részesedést is biztosított! De nem fogadtam el és egyelőre nem fogadom el a többit sem! A Krupp-cég berlini főnöke 150 ezer lírát ajánlott fel, ha kísérleteimet Berlinben folytatom. Mikor ezt visszautasítottam, félmillióst, majd két és félmillióst ajánlatot tett és kijelentette: akkor építik fel a nagy aranykivonógyárat amikor akarom! Legrand ügyvédnek is volt néhány szava az egybegyűltekhez. Kijelentette, hogy neki ugyan a legfontosabb az igazság, még sem hallgathatja el: nem kellemetlen érzés multimilliomosnak lenni!

— Ha Dunikovszky kísérletei következtében — mondotta Legrand — én is gazdag ember leszek, úgy ezt elsősorban annak a feltételnek bizalomnak köszönhetem, amellyel Dunikovszky iránt mindvégig viselkedtem!

— De — kérdezte valaki — ha oly biztos, hogy aranyat tudnak kivonni földből, miért nem csinálják máris? Miért kötik a világ órára? Hiszen titokban hallatlan vagyont és hatalmat szerezhetnének?

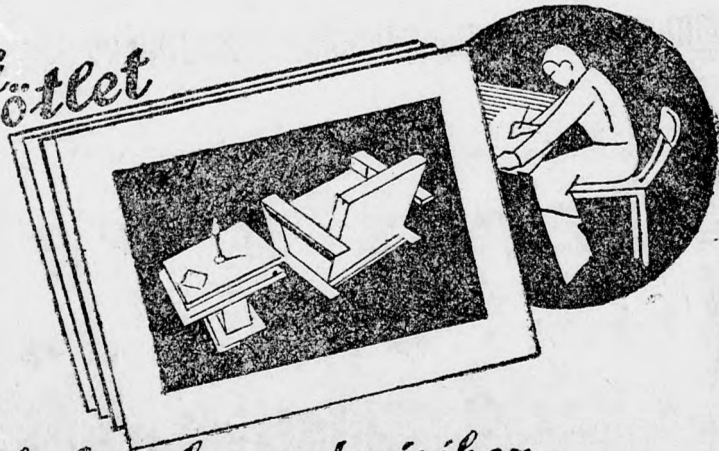
A szkeptikus megjegyzés Dunikovszkyt is, Legrandot is láthatóan kellemetlenül érintette. A kérdésre az ügyvéd így felelt:

— Más dolog a laboratóriumi kísérlet, és más a megvalósítás. A nagybani aranykivonáshoz hatalmas tőke kell. Gyártelepet kell felállítani, hatalmas összegbe kerülő elektromos üzem.

Erre pedig nekünk nincs pénzünk. A azok fogják adni, akik majd üzletet látnak benne. De olesón — már előre mondhatom — nem adjuk. A világ legértékesebb találmányáról van szó és ezt tudni kell azoknak, akik Dunikovszky mérnök találmányának kiaknázására pályáznak.

Bonn szakértő az újságírók kérdésére ugyan ismételtlen a leghatározottabban kijelentette, hogy hisz Dunikovszky találmányában, de a megjelentek mégis némileg szkeptikusnak mutatkoztak a dologgal szemben. Dunikovszkyknak alighanem még néhány ellenőrző szakértőt kell megismertetni találmányával, hogy a világ csakugyan elhiggye: homokból is lehet aranyat csinálni.

1000 művészeti ötlet

kell az izléses lakás berendezéséhez
Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük
Önök az igazi otthon, amire mindig vágyott

SZÉKELYÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.,
TÁRGYMUREŞ-BRAŞOV-BUCUREŞTI.

Eluszik másfélmillió
A pénzt a városháza pénztáránál deponál.

A „smilanskyak“ passzív mérlege

Smilansky cikket írt a „Doar Hajom“-ban, amelyben a palesztinai prosperitét és az eljövendő krízis lehetőségeit vizsgálja és arra az eredményre jut, hogy a krízist csak pozitív értékek termelésével lehetne megelőzni. Smilansky kritikai címe, kétségtelenül jó megállapításai vannak és mindenképpen öntudatos osztafember, jóval túl a defenzív öntudaton. Megállapításai tehát minden bizonnyal reálisak, mert hiszen nem az ember, aki értelmetlen dolgokat engedjen ki tola alól. Eppen ezért tartanám érdemesnek, hogy elemzésével mi is foglalkozunk és talán azt is igyekezzünk megállapítani, hogy ezen a passzív mérlegen mit javítanak ők — a „smilanskyak“ és hogy melyek azok a pozitív értékek, amelyeket ők az eljövendő krízis megelőzésére termelnek.

Amint az éppen Smilansky által felállított pontokból láthatjuk, éppen ők vajmi keveset járultak hozzá ahhoz, hogy a prosperitét növeljék. Mert nézzük: Ad 1. „Palesztina nagy befogadó képessége mely ma 50 ezer zsidó lelket abszorbeál évente.“ Nos, hát ami ezt a pontot illeti, úgy a „Busteni“ körül tömörült párdeszgazdák ugyan edes keveset tettek hozzá. ők edes kevés zsidót „abszorbeáltak“ abból az 50 ezerből. Valahogy nem hajlamosak hozzá. ők e tekintetben internacionalisták és ha már munkás, akkor inkább arab legyen, mert hiszen az végeredményben öslakó és ha nem is palesztinai öslakó, akkor choráni ugyan, de csak öcsöb, mint az abszorbeáló zsidó lelkek, akik testvéreink ugyan, de — drága testvérek.

Vagy nézzük a prosperitét jeleit ad 2.: „A gazdasági prosperitás és a munkanélküliség hiánya, sőt új munkaerőt keresnek minden gazdasági ágban“. De hogy hogyan keresnek. Amyira keresnek, hogy Choranon és Transzjordánián túl még Szudánig is elnyulik kereső kezük és onnan importálják kintinó munkaerőket, nyilván a passzív kereskedelmi mérleg feljavítása céljából.

De ne vadjójuk őket igazságtalanul, mert hiszen a „smilanskyak“ zsidókkal is hajlandóak dolgozni. Kikötik azonban maguknak a „kereseti lehetőséget“, azaz, hogy ők keresessék ki maguknak azt az embert, akit szolgálatukba akarnak állítani. Nem lehet töltük rosszévén venni, nekik már szinte második természetüké vált, hogy keressenek. És ha ez a — nem éppen megvetendő — prosperitét olyan anomáliákkal jár, mint a munkáshiány és béremelkedés, úgy minden gazdának nemzeti kötelessége, hogy ezen anomáliákon segítsen.

A jövőt illetően is joggal aggódk Smilansky. Tényleg, mi lesz az építőmunkások tízezreivel, ha egyszer megáll az építkezésnek ez örült tempója? „Az uccára kerülnek“, mondja Smilansky és igaza van. Tőle nyilván nem kerülhetnek máshova, mert a „smilanskyak“ narancsosába nehezen fognak kerülni. Ottan más importcikkek foglalták el helyüket.

Mit lehet hát tenni? „Pozitív értékeket kell teremteni a mezőgazdaságban“, hangzik a felelet. És ezen a térer aztán igazán nem illet szemrehányás a „smilanskyak“, mert mindaz amit a maguknak mondatnak tényleg pozitív érték. De még milyen pozitív és még milyen érték! Csak az a szépséghibája, hogy ebből, mint már említém, azon bizonyos uccára kerülendő tízezreknek semmi hasznuk nem lesz. A preventív intézkedés hatása tehát oda van.

De aztán még más baj is van! „Palesztina kétféle agrárterméket (hús, vaj, gyümölcsök, stb.) importál külföldről. „Hát ez tényleg baj, csak vajjon ki okozza ezt a bajt? Minden vádolósi szándék távol áll tőlem, de kénytelen vagyok leszögezni, hogy ausztráliai vaját és argentiniai húst ugyanazon termézetrajza emberek esznek, akik évi másfél font, dumámokénti, differencia miatt inkább az öcső kuzinnal dolgoztatnak, mint a drága testvérral. Akik néhány piasterért tul tesznek, holmi szentimentális, lelkismereti kérdéseken és akik ezen felül még teóriát is építenek önzésük igazolására.

A mérleg passzív ez kétségtelen, amint hogy kétségtelen az is, hogy nem a „smilanskyak“ fogják aktivá tenni. Az ő aktivitásuk keresztel azt az irányt, amely a palesztinai mérleg serpenyőjét akarja egyensúlyba hozni. Mert kétségtelen, hogy haladéktalanul

meg kell tenni mindent ahhoz, hogy az a — Smilansky által egyébként jól meglátott — helyzet katasztrófálissá ne váljék. Pozitív értékeket kell teremteni a mezőgazdaságban, igen de olyan értékeket, amelyek azokat a tízezreket abszorbeálják, akik annak idején a malteres lapátot kapával fogják felcserélni és ne azokat, akiket Sudán forró ege alól csalt hozzánk a jelenlegi prosperitét. Lázás sietségel kell készülnünk és előkészítenünk mindent arra az eshetőségre, ha az építés tempója lassul.

De ne bízzuk ügyeinket se a „smilanskyakra“, se a „Busteni“ egyéb párdeszlovagjaira. Istmét a mindenkor bevált nemzeti alapok lesznek azok, amelyek egészséges talajt fognak teremteni a leteleplőni akarók számára, amelyek — a dolgozók ezreinek segítségével — fogják az Émek-Jizreel csodáját az Émek-Hechule csodájával felfrissíteni, az országban levők és a kivüle várakozók tízezreit talajhoz juttassa és azt a generációt tovább nevelni, amely nem fogja öcső garasok kedvéért országát terméket Ausztrália vajával, Kanada buzájával és Argentína hússával felcserélni.

Az Alapok, a dolgozók és nem a „smilanskyak“.
Berkes Dávid

SZÍNHÁZ-FILM

Offenbach-operettel kezd meg új előadássorozatát a Magyar Színház szombalon este

Szombaton este újra megkezdődnek az előadások a Magyar Színházban. Az Offenbach című gyönyörű zenéjű, szentimentális és egyben mulatságos szövegű operett kerül színre. Az előadások külön érdekessége Gróf László vendégszereplése, aki Offenbachot játssza és egyben rendezi is a darabot. A szombat esti előadást premierbérletben tartják meg, de az operett ugyancsak Gróf László vendégfellépésével vasárnap este is színrekerül.

Hétfőn este a színház új elgondolásához híven újszerű előadással kísérletezik. A Romeo és Juliát adják klasszikus propaganda-előadasként, nagyon öcső helyarákkal. Ha ez a terve a színháznak méltánylásra talál, úgy minden hétfőn este a klasszikus irodalom egy-egy gyöngyszeme fog színrekerülni

olcsó 23 lejtől 13 lejtig terjedő helyarákkal. Kedden parádés premierben kerül színre T. Musatescu nagyhatású, óriási sikert aratott vígjátéka, a Titanic keringő. Ezen az előadásban a szerző személyesen is részt fog venni, ami természetesen nagyban emeli az előadás ünnepi voltát. A kintinó darab, kintinó szereposztás, kintinó rendezés és stílusos kiállítás meglepés lesz. A szerdai előadást premierbérletben tartják meg.

Csütörtökön újabb premier lesz. Makkai Sándor és Saja Sándor daljátéka, a Gyöngyvirág kerül színre ugyancsak premierbérletben. A Gyöngyvirág oradeai bemutatóján mély öszinte sikert aratott s így kétségtelen, hogy a cluji bemutatón, amely igen gondosan előkészített előadásban fog lezajlani a város színe-java képviseltetni fogja magát.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat 9: OFFENBACH. (Nagyoperett. A klasszikus operettciklus hatodik felújítása. Gróf László vendégszereplése. Premierbérlet 11. szám.)

Vasárnap 11: CSIPKERŐZSIKA. (Eredeti bemutató. Zenés, táncos, énekes gyermekoperett öcső helyarákkal.)

Vasárnap 3: ARANYEMBER. (Asztalos Judit bemutatkozása. Öcső helyárak.)

Vasárnap 6: A MOSOLY ORSZÁGA. (Rendezés helyárak.)

Vasárnap 9: OFFENBACH. (2-odszor. Gróf László vendégszereplése.)

Hétfő 8½: ROMEO ÉS JULIA. (Klasszikus propaganda-előadás nagyon öcső, 23, 18 és 13 lejes helyarákkal, minden illetékel együtt.)

Kedd 8½: TITANIC KERINGŐ. (Az óriási sikerű vígjáték első cluji előadása magyar nyelven, a szerző jelenlétében. Premierbérlet 12. szám.)

Szerda 8½: TITANIC KERINGŐ. (2-odszor) Csütörtök 8½: GYÖNGYVIRÁG. (Makkai Sándor daljátéka, Saja Sándor zenéjével. Eredeti bemutató a szerzők jelenlétében, kórusokkal, balettel, teljesen új kiállításban. Premierbérlet 13. szám.)

Péntek 8½: GYÖNGYVIRÁG. (2-odszor.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, március 1: Tristan és Isolda.

Vasárnap, március 3: Tosca. Edmondo de Vecchi karmester közreműködésével (matiné.)

Hétfő, március 4: Carmen. (Alfred Piccaver tenorista és Jean Athanasiu bariton felléptével.)

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Str. Váli 7. Telefon: 171.

Csütörtökön 7 és 9 órakor új műsor: Egy új Velenceben. Operett filmsláger. Főszerepekben: Gombaszögi Ella, Balla Lici, Oscar Sima és Ludwig Stonel. Zenéjét John Strauss szerezte. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, február 28.

Bucuresti. 13: Vízilás, szalonzene. 13.45: Előadások hírei, tőzsde, szalonzene. 14.15: Hírek. 14.40: Szalonzene. 18: Rádiózenekar. 19: Hírek, lemezek. 19.50: Felolvasások. — 20.35: Operettközvetítés. A színetben hírek.

Budapest. 7.45: Torna, lemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Szalonzenekar. Közben hí-

rek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás. 14.35: Rajnoga Klára énekel, Harsányi Miklós beszél. 15.40: Hírek. 17.10: Divatlevél. Előbeszélés. 17.4: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 18: Gazdalanfolyam. 18.35: Lemezek. 19: Angol nyelvtanítás. 19.30: John Elemé énekel. 20.05: Kis színyad: Nyári zápor, Evfordulós Autódefekt, egyfelvonásosok. — 21.15: A debreceni Zenekedvelők Körének hangversenye. 23: Hírek, időjárás. 23.20: Cigányzenekar. 24: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 1.05: Hírek.

Deutschlandsender. 18.45: Chop zongorát műveket játszik. 20.30: Bach: Jézus és ördög, előadja az állami énekkar.

Hilversum. 21.55: Haendel-hangverseny, Ravel: A keringő.

Róma. 21.45: Szimfonikus hangverseny. Stuitgart. 21.15: Rádiózenekar Mainard csellóművészel.

Varsó. 20: Szoprán és mezzoszoprán kettősök.

Primăria Municipiului Cluj

Nr. 4357-1935.

Publicatiune

Se aduce la cunostință că în ziua de 11 Martie 1935 orele 11 se va ține în localul Primăriei Municipiului Cluj (Sala de sedințe No. 5) str. Regina Maria No. 2 licitație publică pentru confecționarea registrelor și imprimatorilor necesare serviciilor Primăriei pe anul 1935.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88-110 din Legea Contabilității Publice, Regulamentul O. C. L. și Normele Generale pentru ținerea licitațiilor, publicate în M. O. Nr. 127 din 4 Junie 1931.

Participanții la licitație vor prezenta oferta închisă și sigilată (în trei exemplare) și vor depune pe lângă oferta și o garanție de cinzi la sută din valoarea furniturii, iar oferta se va face în conformitate cu caietul de sarcini.

Caietul de sarcini, tabloul imprimatorilor și modelule se pot vedea în fiecare zi dela orele 8 până la orele 13 în localul Primăriei Serviciului Administrației Generale Cluj Piața Unirii No. 1, camera 17. Cluj, 25 Februaire 1935.

Primăria Municipiului Cluj

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Aláíróknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelligy levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea iroda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Két vagy háromszobás komfortos lakást keres fiatal házaspár. Ajánlatokat „Állandó lakó“ jellegre a kiadóhivatal továbbít.

Keresünk március 1 vagy 15-re egy 2 szobás fürdőszobával ellátott garzonlakást, modern épületben, a Regele Ferdinand uton vagy annak közvetlen közelében. Cim: Mera iroda, Regele Ferdinand 62. szám.

Kiadó azonnalra is uccai napos négy szobás teljes komfortos földszinti, központi fűtéssel felszerelt modern lakás. Érdeklődni a háztulajdonosnál Saguna 20, I. em. 2.

Kiadó három szobás, teljes komfortos lakás — Str. Grigorescu legelejen — Str. Dragalina 124 sz. alatt. Megtekinthető délelőtt 10-11-ig, délután 3-5-ig.

Benősinhet komoly, intelligens 28-32 év körüli fiatalember. Leveleket „Kereskedő“ jellegre a kiadóhivatal továbbít.

Teasütemények, disztorták, szendvicsek, hidek hüffé számára, valamint esküvőkre, összejövetelekre szóló megrendelések a legújnyosabb árban, a legszebb kivitelben Adler cukrászánál eszközölhetők, Str. Londrec 19 szám.

A tél folyamán is állandóan nyitva maradó egyre spaporodó vendégeinek kívánására a FAMILIA kóser vegetárius étterem Kolombvár, Unió-u. 10. (hátul az udvarban), ahol Schwartz Ignác szakkavartott vasalóeszközök, higizmetben a legizletesebb éttelek készítése. Distásoknak speciális éttelek.

HIR

— A bucaresti egyetem jogásztovény. Bucuresti euresi egyetem jogi fakogllakozott a joghallgatnak a véleményének ad a jogi doktorátus szükse kell tenni ugy a jövő ő számára. A tanács azon hogy az ügyvédoktól évről kettőre szállítsák rok tárgyalhatnak a bizonyos okmányokat is nácis formálisan ellenzi a kéri annak megszüntetésé gyakorlattal rendelkező lelő felkészültsége van a tanács fenti értelemben bertejesztette az igazsá-

— 25 fok meleg a B jelentik: Meg nem erős tegnap a Bánában 25. Hogy napra vagy árnyé meleg, azt sem lehet azonban 15 fokot mutat hegyeiben, Predealon té hóviharral és faggyal.

— Szabad az imperia verset írni. A cluji tá felmentette Keleti Sándor lap volt szerkesztőjét, a melyeztek vád alá, amel háboru ellen szólott. Az eddig az összes igazságot. A két első fórumo tették Keleti Sándort, a visszaküldte a per irata hogy a vád nem volt el tábla tegnap újratárgya vádbeszéd után, amelye a vádolt költő megbün gescu mondotta el vég kifejtette, hogy nem kép hogy Keleti igazotat az ellen. Hivatkozott a vég munkatársa a párizsi P amely Titulescu tulajdo felmentette a vádolt kö nyugodott az ítéletben é

— Tizenöt nap a mag séert. A cluji tábla tegn tátablembernek az ügyet, nak, hogy Déj uccain a énekeltek. A déj törvény ra itélte a magyar himn itéletet a tábla tegnap h

— Tagadják a Marsé és a merénylőben való sítottak bűnösségüket. Marselleben tegnap a káthban letartóztatott vá rendőrtisztokkal szembe ezuttal is tagadták. részük lett volna.

— Hírek a Harmadik linből jelentik: A birod álésen Neurath báró kü tette a Saar-vidék viss csolatosan megkötött ményeket. Az ülés tov fogadták a kereskedelm megváltoztattak egyes ket s törvényt hoztak munkásokkal való ellá. A birodalmi miniszterta munkáskönyv általános bevezetését, mert ezzel falvakból a városokba tó. A munkáskönyvet márc be. — A nemzetközi h vonulása a Saar-terüle nyert. — Ugy hírlík, ho távozott Tschirsky bé titkár végképpen el szolgálatot s valószínűle. A követségi titkár met követ bizalmi em Bécsben, aki egyidőben a bécsi követségnél von napokban ahelyett, ho visszahívásának eleget az osztrák fővárost és

— Indiában katonas vetni egy lázító fakir Bombayból jelentik: jelentés szerint egy agitátor, akit a rendő mintegy 400 embert g akik Malakan tartomár lett zavargásokat okoz rorizáltak. A kormány ki, amelyek a hegyeke a lázadókkal. A harc katoná elesett. A had zadóknak számos sebes

Írógép és föllő-lollak
javítását szakszerűen végezzük. Sokszorosú tásokat izléses kivitelben készítünk.
FEHÉR
Írógép és föllőlő vállalat Str. Reg. Maria 7.
Telefon: 11-09.

Gancz Ábrahámné
kóser szakácskönyve ismét kapható
az Uj Kelet könyvosztályánál
Ara 180 lej

HIREK

A bucaresti egyetem jogi fakultása és a jogász-törvény. Bucarestből jelentik: A bucaresti egyetem jogi fakultásának tanácsa foglalkozott a joghallgatók kérésével és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a jogi doktorátus szükséges és kötelező-e kell tenni egy a jövő ügyvédek, mint bírók számára. A tanács azonban egy véleményezi, hogy az ügyvédok gyakorlati idejét 3 évről kettőre szállítsák le, mialatt a bíróságok tárgyalhatnak a bírói fórumokon és bizonyos okmányokat is kiállíthatnak. A tanács formálisan ellenzi az ügyvédi vizsgát és kéri annak megszüntetését, mert egy-két évi gyakorlattal rendelkező jogdolgozóknak megfelelő felkészültsége van az ügyvédi pályára. A tanács fenti értelemben készített emlékiratát beterveztette az igazságügyminisztériumba.

25 fok meleg a Bánáthban. Bucarestből jelentik: Meg nem erősített híradás szerint tegnap a Bánáthban 25 fok Celsius mérték. Hogy napon vagy árnyékban volt ilyen nyári meleg, azt sem lehet tudni. Caransebesen azonban 15 fokot mutatott a hőmérő, míg a hegyekben, Predealon téli időjárás uralkodik, hóviharral és fagygal.

Szabad az imperialista háború ellen verset írni. A clujai tábla tegnap jögerősen felmentette Keleti Sándor költőt a Front heilap volt szerkesztőjét, akit egyik verse miatt helyeztek vád alá, amelyben az imperialista háború ellen szólt. Az ügy megjárta már eddig az összes igazságszolgáltatási fórumokat. A két első fórumon jögerősen felmentették Keleti Sándort, a semmitörvényszerű pedigg visszaküldte a per iratait a táblához azzal, hogy a vád nem volt eléggé megindokolt. A tábla tegnap újratárgyalta Keleti perét. A vádbeszéd után, amelyen Ilea ügyész kérte a vádlott költő megbüntetését, Mircea Georgescu mondotta el a védőbeszédét, amelyben kifejtette, hogy nem képezheti a vád alapját, hogy Keleti izgatott az imperialista háború ellen. Hivatkozott a védő arra, hogy Keleti munkatársa a párizsi Paris nevű lapnak, amely Titulescu tulajdona. A tábla ezután felmentette a vádlott költőt. Az ügyész megnyugodott az ítéletben és így az jögerős.

Tizenöt nap a magyar himnusz énekléséről. A clujai tábla tegnap tárgyalta tíz déji vádalkalmazásról az ügyet, akiket azzal vádolnak, hogy Déj uccán a magyar himnusz énekeltek. A déji törvényszék 15 napi fogsárra ítélte a magyar himnusz éneklőit. Ezt az ítéletet a tábla tegnap helybenhagyta.

Tagadják a Marselleben letartóztatott és a merényletben való részvétel gyanúsítottak büntetésüket. Párizsból jelentik: Marselleben tegnap a merénylettel kapcsolatban letartóztatott vádlottakat jogszabályi rendőrszisztemmel szembesítették. A vádlottak ezután is tagadták, hogy a merényletben részt vettek volna.

Hírek a Harmadik Birodalomból. Berlinből jelentik: A birodalmi minisztertanács ülésén Neurath báró külügyminiszter ismertette a Saar-vidék visszacsatolásával kapcsolatosan megkötött francia-német egyezményeket. Az ülés további folyamán elfogadták a kereskedelmi törvény reformját, megváltoztatták egyes adóügyi intézkedéseket s törvényt hoztak a mezőgazdaságnak munkásokkal való ellátása szabályozásáról. A birodalmi minisztertanács elhatározta a munkakönyv általánossá tétele rendszerének bevezetését, mert ezzel utját lehet állani a falvakból a városokba törlülés veszedelmének. A munkakönyvet március végétől vezetik be. — A nemzetközi haderő csapatainak elvonulása a Saar-területről teljes befejezést nyert. — Ugy hírlik, hogy a Bécsből Svájcba távozott Tschirsky bécsi német követségi titkár végképpen elhagyja a diplomáciai szolgálatot s valószínűleg Svájcban telepszik le. A követségi titkár von Papan bécsi német követ bizalmi emberének tekintették Bécsben, aki egyidőben vette át szolgálatát a bécsi követségnél von Papan követtel s a napokban ahelyett, hogy Berlinbe történt visszahívásának eleget tett volna, elhagyta az osztrák fővárost és Svájcba utazott.

Indiában katonaságot kellett harcba vetni egy lázító fakir és zavargó hível ellen. Bombayból jelentik: New-Delhiből érkező jelentés szerint egy alingeri fakir, ismert agitátor, akit a rendőrség üldözöbe vett, mintegy 400 embert gyűjtött maga köré, akik Malakan tartomány északi határa mellett zavargásokat okoztak és a falvakat terrorizálták. A kormány csapatokat küldött ki, amelyek a hegyek között összehúzóztak a lázadókkal. A harcban 23 lázadó és egy katona elesett. A hadseregnek kettő, a lázadóknak számos sebesültjük van.

A volt feketeszeszinspektor újból a törvényszék előtt áll

Kun Andor a főtárgyaláson visszavonta beismerő vallomását

Cluj, február 27. (Az Uj Kelet tud.) Két hónappal ezelőtt kezdte el tárgyalni a clujai törvényszék Kun Andor volt feketeszeszinspektor és vádlott társainak perét. Kun Andor még 1934-ben szeszinspektori minőségben végigjárt néhány erdélyi szeszgyárat és nagy összegű vesztegetési pénzeket inkasszált azon a címen, hogy a gyár feketeszesz panamáiról nem tesz említést felettesinek. A december 21-én elkezdett tárgyaláson nagyszámu tanu között kihallgatták Pop Ghita volt kisebbségi alminisztert és Manu lelkész a kamara volt alelnökét is. A vádlottak közül Kun Andor, Rosenfeld Jenő a mercuriarensi gyár bérloje és Tănăsescu inspector ügyben véleménykülönbség merült fel a tanács tagjai között és ezért a három vádlott ügyét kiegészített tanács elé utalták.

Tegnap kezdte el újra tárgyalni a clujai törvényszék negyedik szekciójának Jenciu-tanácsa a három vádlott perét. A vádirat felolvasása után a vádlottak kihallgatására került sor. Elsőnek Kun Andort hallgatták ki, aki a vádiratban foglalt vádpontok közül mindössze csak kettőt ismert el. Elfogadott vesztegetést a luncsai és a mercuriarensi gyártól azért, hogy a gyárban tapasztalt visszaélésekről ne tegyen feljelentést. Másodsor, hogy a clujai ügyész ség bélyegzőjével bizonyítványt hamisított magának, amely szerint továbbra is fennáll szeszinspektori megbízatása. A vádirat többi részére kijelenti, hogy beismerő vallomását Dunca vizsgálóbíró „presszójára” írta alá, mert három napig sem cigarettához nem engedték hozzájutni, sem a családjával nem találkozhatott. Ezután Rosenfeld Jenő teszi meg vallomását. Ő is Kunhoz hasonlóan kijelenti, hogy amit Pusca-

riu vizsgálóbíró előtt aláírt az nem felel meg a valóságnak. Állítja, hogy nem vesztegette meg Kunt, hanem a huszezer lejt adóssága fejében adta a volt fekete-szeszinspektornak. Negyvenszer lejről pedig váltót adott szintén adóssága fejében.

A harmadik vádlott Tănăsescu Oprea inspector tagadta, hogy bármilyen köze volt Kunhoz. Elismeri, hogy volt felülvizsgáló köruton a gyárakban, de hangsúlyozza, hogy semmi vesztegetést nem fogadott el. Az elnök ennél a részről odaszólítja Kunt is, mert Tănăsescu vallomása nem egyezik meg Kunnak a vádiratban szereplő vallomásával. Erre vonatkozólag Kun azt mondja, hogy ha Sándor szerb király meggyilkolásával vádolnák azt elismerné, ha Colfescu ügyész ur megígéri neki, hogy békén hagyja.

Ezután az elmúlt tárgyaláson kihallgatott tanuk vallomását olvassák fel.

Közülük van Pop Ghita volt belügyi alminiszter vallomása, akinél annakidején járt Kun és kérte, hogy járjon közbe Popovici akkori pénzügyminiszternél, hogy megkaphassa a szeszinspektori állást. A volt alminiszter hozzásegítette ugyan Kunt az álláshoz, de amikor megtudta, hogy visszaéléseket követett el, maga járt el Popovicinál, hogy a megbízatást vonják vissza. Hasonlóan vallott Manu lelkész is, aki helyeselte Kun szeszinspektori kinevezését, mert úgy vélte, hogy a „csaló” feketeszeszeseket csak egy másik csalóval lehet ártalmatlanná tenni.

Még néhány tanu vallomásának felolvasása következik, majd az elnök csütörtök reggel kilenc órára halasztotta el a tárgyalás folytatását.

Aldott állapotban levő nők, ifju anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és hig ürülést, ugyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nögyógyászat főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

Az európai időjárás hírei. Londonból jelentik: Délnyugat felől enyhe óceáni áramlatok lepték el a brit szigeteket s visszanyomták az északi hideg levegőtömegeket. Több helyütt zivataros esők vannak. A havszás Skóciában is esőbe ment át. Középső-Európa szágban viharok és esők vannak. — A budapesti meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint nyugati szél, helyenkint még eső, a magasabb hegyeken hó várható. A hőmérséklet nem változik lényegesen. — A Franciaország északi részében még mindig tartó viharok 13 halálos áldozatot és több, mint hatvan sebesültet követeltek áldozatul. — Az Atlanti-óceánon tomboló vihar Erest és Nantes kikötői közelében némilig lecsendesedett, míg Bayonne környékén, a baszk partokon még mind jelentős károkat okoz. — Velen-cén hatalmas vihar vonult át. A lagunákban öt csónak felborult. Három személy nem tudott partra vergődni s életét veszítette. A csónakok többi utasai hosszútáv-utazással megmentették életüket.

Katonai attaséja is lesz a bucaresti szovjetkövetségnek. Bucarestből jelentik: Néhány nap mulva a fővárosba érkezik egy szovjettitisz, aki egy a bucaresti, mint a pragai követségek mellett a katonai attasé szerepét fogja betölteni.

Eljegyzés. Klein Nusi Oradea és dr Blau Zoltán Cluj, jegyesek.

Egy falusi tanító megölte anyját és fivérét a vagyon miatt. Bucarestből jelentik: Az orhei rendőrség letartóztatta Stefan Sorocanu 32 éves Viprova községbeli tanítót, akit azzal vádolnak, hogy megölte anyját és fivérét vagyonuk felosztásánál történt ellentétek miatt.

FELEJTETTLEN EMLÉKE LESZ

Közönségünknek, valóságos emléke az a két előadás, amelyen március 4-én és 6-án a Roman Operában Piccaver, Bécs diada mas tenoristája, Jean Athanasiu baritonista és az Arcoşoiban kiváló még Margareta Kreo berini opera énekesnő is bemutatják művészetüket a clujai közönségnek.

A petroseni cionisták vendége. Hétfőn este a petroseni Cionista Otthonban Hirsch Simon az E. Zs. N. Sz. főtájkára nívó előadást tartott, aktuális cionista kérdésekről, a galuthi és erעי zsidóság helyzetéről és az országépítés hősies munkájáról. Az érdeklődő közönség zsúfolásig megtöltötte az Otthont és lelkesen ünnepelte a rokonszenves és kitűnő előadót. Utána szűkebbkörű megbeszélés volt, amelyen az összes csoportok vezetői kivétel nélkül részt vettek és szervezeti ügyeket, valamint KKL és propaganda-ügyeket beszéltek meg.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetlen felesemem illetve anyánk és nagyanyánk elhunytá alkalmából mélyszégyes fájdalunkat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk köszönetet. A Somogyi-család.

A mediási Hanoar Hazioni irodalmi törvényszéke. A mediási Hanoar Hazioni ifusági csoport rendezésében lett vasárnap február hó 17-én megtartva Csermely Gyula: „Ami a két Miatyánk között van” című regény fölött az irodalmi törvényszék. A Magyar Kaszinó zsúfolásig megtelt nagytermében üdvözölte szépen felépített hatásos beszéd keretében Farkas Perc ros kén a megjelenteket és a sibiui és clujai testvéreket. — Majd dr Berger Ernő törvényszéki elnök nyitotta meg a tárgyalást. Az inkriminált regény ismertetését Farkas György ismertette. A vádat dr Schwarz Vilmos Cluj, míg a védelmet Rados István, Cluj látta el alapos felkészültséggel. A nagyszámu közönség sorából a vitában résztvettek: Csiky István ny. ref. esperes, Nagy Sándor alpolgármester, Ince Gyula helyicsoport titkár, Goldstein Ferenc a sibiui Hábonim vezetője és Farkas Ferenc bucaresti inspector. Az ítélet felmentéssel végződött, a nagyszámu közönség általános tetszés mellett. Ebből az alkalmából a Hanoar Hazioni a KKL-nek a Hanoar Hazioni erdőbe egy fának ellenértékét 250 lejt fizetett be.

Ma, csütörtökön szenzációs premier a ROYAL-mozgóban:
A fevőház anyala
Főszerepben: BORIS KARLOFF.
Nagyobb film, mint a Sing-Sing.

Rövid hírek mindenünne. Báró Rechenberg, aki 1906-tól 1911-ig Német-Kelet-Afrika kormányzója volt, autóbaleset utáni komplikációk következtében meghalt. — Dániában ezidőszentint 116 ezer 850 munkanélküli kap segélyt. — A londoni árumintavásáron bemutatják a világ legnagyobb zongoráját. A hangszer hossza három méter 65 centiméter. Sulya egy tonna. A zongorát a British Broadcasting rádiótársaság megvásárolta.

Nagyszabásu razzia volt Bucarestben. Bucarestből jelentik: A fővárosban az elmúlt napokban, de különösen éjjel számos razzia tartott a rendőrség. Több száz személyt vettek őrizetbe, akik közül számosról kiderült, hogy a rendőrség keresi őket.

Uj kérdőíveket kapnak az etnikai származásról a vállalatok. Bucarestből jelentik: Az ipar és kereskedelmi minisztérium átvizsgálta a nemzeti munka védelméről szóló törvény értelmében az egyes vállalatok által beküldött kimutatásokat és megállapította, hogy számos vállalat nem töltötte ki a kérdőíveket a Monitorul Oficialban közölt utasítások szerint, sőt több rubrikát céltatosan üresen hagytak. Miután ez a minisztérium utasításainak megsértését jelenti, a legközelebbi időn belül a törvény által előirt szankciókat alkalmazni fogják.

לריויד ימי תרץ ישראל
ח'פ"ה
PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.
HAIFA
Első Zsidó Tengerhajózási társaság hajói, palesztinai lobogóval és zsidó személyzettel
HAR ZION és HAR KARMEL
Constanța — Haifa
Legolcsóbb személy és áruszállítás, legközelebbi menetidő
Indul Constantából minden szerdán
Erkezik Haifába minden hétfőn
Felvilágosítással szolgál:
Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselet:
UJ KELET utazási osztálya

UJ KELET Legújabb hírek

A numerus clausus – hab

(Első oldali cikkünk folytatása.)

Kétezer évig éltünk rabságban és ma, mikor szabadok vagyunk, saját hazánkban, félünk kelteni a kisebbségek vetélkedésétől? Más intézkedések is vannak anélkül, hogy megsértenék bárki jogait, anélkül, hogy bel- és külügyi komplikációkat okozunk. Boesászon meg dr. Vaida, de a jelenlegi politikai konjunktúrában hasonló kérdést felvetni annyit jelent, mint bel- és külföldön nehézségeket okozni. Szolidaritásra kényszerítjük a kisebbségeket és szembe-találjuk velük magunkat, külföldön pedig gyanút fog kelteni magatartásunk. A politikuskak kellő bátorsággal kell rendelkeznie, hogy pontosan akkor, amikor a tömegpszichózis alatt áll, ami kataklizmára vezet, akkor tudja, mit szabad mondania. De egy politikuskának nem szabad olyan jelszót dobni oda a néptömegeknek, ami pszichizist keltnél.

Ami az ügyvédek mozgalmát illeti, a paraszttállamnak sokkal hasznosabb és jövendőmezőbb alkalmazást kell nyújtania számukra. De az ő problémájuk nem homályosíthatja el a falusi tömegek nagy problémáját. A paraszttisztály felemelése a többi társadalmi kategória felemelését is jelenti. Ott a megoldás a többi üres agitáció. A numerus clausus csak szép hab a hullámok tetején, de csak azok játéka. Pártunk irányvonala be van véve a tömegek szívébe és eltérés lehetetlen. Különbvéleménye nem lehet senkinek. E mozgalmak csak ártnak a pártvezetőségnek, de szét fog foszlani, mint a hab. Nincs kétség bennem a jövő iránt: a parasztság erős és egészséges organizmus, amely reakcionári fog és el fogja fojtani a betegséget csiráiban.

Párizsban, Londonban és Rómában gyanakodnak

Arra a kérdésre, nem gondolja-e, hogy e mozgalom visszhangot kelt Franciaországban, amely Lengyelország példáját látva maga előtt, minden hitlerista megnyilatkozásban Németországhoz való közeledést lát? — Lupu igennel válaszolt.

Meg vagyok győződve erről és ily-értelmű információim is vannak. Párizsban, Londonban és Rómában gyanakodnak. Ez a probléma legsúlyosabb oldala.

Mert minden egyéni véleményen túl a valóság az külpolitikai téren, hogy demokráta állam vagyunk, amely testvérepekkel van barátságban és szövetségben. E népekhez a közösen hullatott vér, a közös eredet, a multbeli dicsőség, a ma veszélyei és ki tudja talán a holnap harca a közös ellenség ellen fűznek. A demokráta Románia büszkén áll a demokráta Franciaország mellé. Az 1789-i forradalom sérthetetlen elvei világító-tornyot képeznek számunkra, bármilyen viharos legyen is a tenger, amelyen hajózunk. Franciaországgal valóitottuk meg nemzeti ideálunkat, nem csaljuk meg önmagunkat, még nincs vége: meg kell védenünk azt, amit szereztünk és újból csak Franciaországgal.

„Nem dughatjuk fejünket a csapdába”

A béke nagy frontján kötött szövetségek útján, az olasz-francia testvériség megvalósítása útján, az Oroszországgal kötött paktummal, a hisantant és a Balkán-szövetség, valamint Franciaország és Anglia erős támogatásával Románia biztosítva van. Franciaországnak hálával tartozunk. Franciaországgal az oldalunkon valóitottuk meg ezredéves álmunkat, vele fogunk ellentálni ellenségeinken. Eppen ezért felhívom azok figyelmét, akik szeretettel és komolyan gondolnak ennek az országnak a létre, azok figyelmét, akik magukat agrvéreimtől eltántoritani és téves utakra tévedni, amelyeken sokkal háladosra kötelezett országok elcsusztak. Ne ismételjük meg mások hibáit. A nemzetközi életben mindenféle csapdák állanak a legfényesebb és legcsábítóbb áruba alatt. Egy komoly és öntudatos nép, amely annyi áldozattal szerezte meg szabadságát, nem dughatja fejét saját maga a csapdába... mint a szegény egérke, amely a szalonnát látva hiszékenyen bemászik a fogóba.

Március végére a volt monarchia utódállamainak értekezletét készítik elő a dunai probléma ügyében?

Schuschnigg és Berger-Waldenegg befejezték londoni tárgyalásaikat és elutaztak Londonból

Henderson mint az angol munkáspárt vezetője tárgyalta Schuschnigggal. A londoni tárgyalásokon sem került szóba a Habsburg-restauráció. Ausztria nem vesz fel új kölcsonöket. A dunai államok ujjaépítését tárgyalták meg Londonban. Bizonyosra vehető Simon moszkvai utja

Németország hajlandó tíz évre szóló, támadást kizáró szerződést kötni szomszédjaival

London, február 27. Az osztrák kormányfőfiak befejezték londoni tanácskozásait s elutaztak az angol fővárosból. Elutazásuk előtt Schuschnigg és Berger Waldenegg tárgyaltak Grandi londoni olasz nagykövettel.

Párizsi jelentés szerint Londonból jövet Schuschnigg és Berger Waldenegg tegnap este 20.15 órakor Boulogne sur Merbe érkeztek, ahonnan továbbutaztak Bázél felé.

Angol diplomáciai körökben megállapítják, hogy Schuschnigg és Montague Norman tárgyalásai nem új osztrák kölcsonnel állottak összefüggésben, hanem általános ausztriai pénzügyi kérdésekkel.

A londoni lapok értesülései szerint Henderson Schuschnigggal tett látogatása alkalmával nem a fegyverkezési kérdéstről folytattak eszmecserét. Henderson az angol munkáspárt vezetőjeként tárgyalta az osztrák kancellárral.

A Reuter távirati iroda genfi értesülései szerint

a volt monarchia utódállamainak értekezletét készítik elő március végére, amelyen megtárgyalják a római és a londoni megegyezésekben a Dunavölgyet illető együttműködési terveket.

Az értesülést más oldalról még nem erősítették meg.

Genfben a nemzetközi politikában szerepet játszó körökben úgy tudják, hogy az osztrák kormányfőfiak londoni tárgyalásain a Habsburg restauráció kérdése szintén nem került szóba. Vannak viszont olyan értesülések is, hogy az osztrák kormány ezt a kérdést kizárólag belügynek tekinti, noha azt ma nem tartja időszzerű problémának.

London, február 27. (Rador.) Berger-Waldenegg a következőket mondta a le Matin tudósítójának londoni tárgyalásairól: A dunai-paktum útján a közép-európai helyzet stabilitásának problémáját vitattuk meg, valamint a gazdasági ujjaépítés terveit is. A gazdasági és politikai autárkia ellenfelei vagyunk. Az angol kormány megértette helyzetünket és kívánságainkat.

Bizonyosra vehető John Simon moszkvai utja

London, február 27. A Press Association értesülései szerint sir John Simon moszkvai utja bizonyosra vehető, a varsói ut valószínű, a prágai csak eshetőség. Az Echo de Paris híradása szerint az orosz kormány hivatalosan meghívott egy angol minisztert Moszkvába, hogy ott az angol-francia javaslatot megvitassák. Hasonló meghívást fognak a lengyel és cseh kormányoknak is küldeni. A lap azt is tudni véli, hogy

Schuschnigg kancellár meghívta Bécsbe Sir John Simont.

Francia diplomáciai körökben úgy tudják, hogy sir John Simon berlini látogatására a jövő hét végén kerül sor. Az angol külügyminiszter előbb még megjelenik újból a francia fővárosban, ahol előadást tart s találkozik Lavallal.

A párizsi estilapok közlik, hogy

Berlinben sir John Simon németországi látogatását a német diplomácia nagy sikerének állítják be.

Francia politikai körökben nő a nyugtalanság a Londonban elhatározott berlini uttal kapcsolatban.

Az Intransigeant szerint a németek hajlandók tíz évre a jelenlegi határok fenn-tartása mellett támadást kizáró szerződéseket kötni a szomszédállamokkal.

Allamtanács az Elyséeben

Párizs, február 27. Az Elyséeben államtanács volt, amelyen Laval ismertette a külpolitikai helyzetet. Ezután gazdasági kérdésekkel, főként az egyre fokozódó drágasággal foglalkoztak. Elhatározták, hogy

meg fogják akadályozni a tejárak további emelkedését s a hus árának lényeges csökkentése érdekében vidéken vágóhidakat és hűtőházakat építtetnek. A munkanélküliség enyhítésére közmunkákat, utépítéseket és fásításokat határozott el az államtanács. A kormány az Antillák és Guyana harmadik centennáriumán ünnepségeket rendeztet.

Ugy hírlik, hogy Louis Maria szélső jobboldali tárca nélküli miniszter a tegnapi államtanácsi ülésen éles támadást intézett Rénier belügyminiszter ellen a marxista arcvonallal szembeni toleranciája miatt. Flandinnek nagy erőfeszítést kellett tennie, hogy az izgatottá vált hangulatot lecsendesítse, de az ellentéteket eloszlatnia nem sikerült.

A Havas-ügynökség közlése szerint Laval külügyminiszter fogadta Dinu Cesianu párizsi román követet, akivel tudatta a francia-osztrák tárgyalások eredményeit. Laval ezután Cambell angol követtel tárgyalta, aki valószínűleg az angol-osztrák tanácskozásokról számolt be.

Bécs városának aranydíjat elnyert filmszenzációját mutatta be csütörtöki kezdettel a

REGINE

Főszereplők: Luise Ullrich, Adolf Wohlbrück, Olga Tschechowa

Capitol Mozdó Egy diadalmas szerelem története

Ma az egész országban megünneplik Hora, Closca és Crisan emlékezetét

Vizsgálatokat ígér a cuzista interpellációkra a kultuszminiszter

Bucuresti, február 26. (Az Uj Kelet tud.) A kamarában Modreanu a bucaresti malom és kenyériskola felállítására ügyében interpellál, majd Lepadatu a következő kérdésekre válaszol Adam Marcel cuzistának arra, hogy egy moldovai község román templomának falfestményét miért festi zsidó. Branisteanu nak három zsidó kocsmarendély kiadása ügyében, Modreanunak abban az ügyben, hogy Máramarosban kevés a román lelkész. Mindezekben az ügyekben vizsgálatot ígért a miniszter.

Attérnek a napirendre és megszavazzák Chisenev város 200 millió lejes kölcsönét.

Mircea Djuvara bejelent, hogy csütörtökön az egész országban Hora, Closca és Crisan emlékezetének fognak hódolni és felszólította a képviselőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a biserica Balasa templomban tartandó tedeumon.

Ezután a szövetségi törvény vitájára térnek át, amelyhez Victor Moldovan, a nemzeti parasztpárt nevében szólalt fel.

Növekvőben van a világ agrárországainak vásárlóereje. Berlinből jelentik: A konjunkturakutató intézet közlései szerint a világ agrárországainak vásárlóereje növekvőben van. Emiatt az ipari nyersanyagfeldolgozás újabb lendületet vett s a készáru-kibelyezés és kereskedelem kezd jobb napok elé nézni.

Május 5-én községi választások lesznek Franciaországban. Párizsból jelentik: Május 5-én tartják meg a községi választásokat. Egyik nagy francia lap anketót indított a nők szavazati jogának megszerzése érdekében, amit azonban a szenátus tagjai megtagadnak és a kamarában is sokan ellene vannak.

CENZURAT